

LADY IN

ČASOPIS DÁMSKÉHO
INVESTIČNÍHO KLUBU
ČESKÉ SPOŘITELNY
ZIMA 2014

*Moře
úsměvů
Chantal Poullain*

Nový koncept
osobního
bankovníctví

Ostrovky velkých divů

Freerider

Nové Audi A6 Avant s nejnovější quattro technologií pro přesnou a dynamickou jízdu. Cesta je tam, kde je quattro.

Zjistěte více na audi.cz/A6

Spotřeba paliva při kombinovaném provozu v l/100 km: 7,6-4,4;
emise CO₂ při kombinovaném provozu v g/km: 177-114.

Náskok díky technice

Pro letošní Designblok připravila designérka Eva Eisler se společností Preciosa Lighting speciální instalaci, v níž nechala vyrůst Strom života. Jeho plody tvoří nová svítidla pěti různých tvarů a velikostí, jejichž výroba z pískovaného technického skla bude zakázková. www.preciosa.com

Studio Dechem, tvořené Michaelou Tomiškovou a Jakubem Jandourkem, se zaměřuje především na práci se sklem. Experimentováním přišli na nápad využít k výrobě svítidel pro českého výrobce Kavalier místo stínidel klasické laboratorní odlivky. Nová je také jejich Svítící váza, která intimně osvětluje nejen květinu, ale celý okolní prostor. www.dechemstudio.com

Už jste někdy ochutnali čokoládu plnou emocí? Zlomky Touhy? Lásky? Štěstí? Díky projektu Rozbívám se skutečně můžete. Tabulky z francouzské čokolády značky Valrhona a italské čokolády Domori ochucuje cukrářka Lucie Průšová vybranými ingrediencemi, třeba pylovými krystaly v medu a esencí kadidla, ručně se pak lámou a balí do bílého papíru s různými snovými texty. www.rozbijimse.com

Text **Mária Mičoušková**
Fotografie **archiv**

Nápojová kolekce Bar od značky Moser slaví 80. výročí. Tento klenot doby funkcionalismu od Rudolfa Eschlera se ovšem v aktuálním katalogu od toho původního liší jiným způsobem broušení. Vznikla tak krásná zrcadlová optika evokující včelí pláštěv. www.moser-glass.com

PRO NI

Ledová symfonie

Bílá barva je symbolem čistoty a nevinnosti, ale také perfekcionismu a touhy po dokonalosti. Rozjasňuje, zvětšuje prostor a napomáhá přemýšlení. Vybaví se vám ten klid, když stojíte před zasněženou plání a před vámi se rozléhá jen bílé nekonečno? Přesně takovou chvíli spočinutí vám chceme nabídnout našimi tipy na designové novinky sezony.

Hermès uvádí zcela novou řadu vonných objektů pro interiér – Le Parfum de la Maison. Pět různých vůní, z nichž nejjednodušší se jmenuje Kroky na sněhu, má tři různé nosiče. První, papírový origami kůň, se lehce vejde do zavazadla, druhým je keramický oblézek, jehož porézní povrch skvěle a přitom diskrétně vypařuje vůni, nejjintenzivnější je pak klasická svíčka v misce. www.hermes.com

Ať šaty, šperky, nebo dekorativní předměty, francouzský módní dům Maison Martin Margiela jde mimo klasické konvence. Týká se to i jeho poetických sněžítek – toto je na rozdíl od těch z našeho dětství velikosti menšího melounu a je v něm jen umělý sníh. Lze objednat v e-shopu www.aplusrstore.com.

Designéři značky Zorya Daniel Pošta a Zdeněk Vacek nechávají v kádích uměle porušat provazy různými krystaly. Z nich tvoří náramky a náhrdelníky, s nimiž slaví úspěch po celém světě. V kolekci Virus dokonce krystaly kombinují i s drahými kameny nebo chmýřím, které připomíná jemné mořské řasy a lišejníky. www.zorya.com

Italská společnost Glas Italia patří již téměř padesát let mezi největší odborníky na produkty ze skla. Design jejich jakoby levitujících stolů rozhodně nepřehlédnete. Je to případ i dvojice stolků Harold a Maude od Carla Tamboriniho. Kdo má obavy z rozbití, zvolí plastové výrobky značky Kartell. www.glasitalia.com

Louis Vuitton, který se přestěhoval a na konci listopadu v Pařížské ulici č. 3 slavnostně otevřel překrásný třípatrový butik, uvádí novou kolekci šperků nazvanou Emprise. Pro všechny zimní královny z ní vybíráme náramek z bílého zlata, hojně zdobený diamanty a nýtováním na okrajích. Má připomínat kovové prvky ikonických kufrů této francouzské značky. www.louisvuitton.com

Soudě podle minimalistického skleněného flakonu by měla být vůně Essence od Narciso Rodriguez chladná až ledová. Ve skutečnosti je svojí svěžestí a čistotou spíše podobná vlahému letnímu vánku a svými květinovými tóny vás také víc zahřeje, než ochladí. Nechybí ani smyslný podtón kosatce ve spojení s ambrou. www.narcisorodriguez.com

Milé čtenářky,

letos počtvrté a celkem již posedmadvacáté vás vítám při čtení Lady In, časopisu Dámského investičního klubu České spořitelny.

Konec roku je za dveřmi, zima si již vybírá svůj čas a to znamená, že se blíží další klubové narozeniny: v únoru oslavíme již sedmé výročí. Vnímáme, že o svůj klub máte pořád zájem, reagujete na zasláný časopis, stále více se chcete účastnit odborně-společenských setkání a také listujete webovými stránkami. My se zase snažíme odpovídat na všechny vaše dotazy a vše chystat co nejpečlivěji. Budeme rádi, když nám dáte vědět, zda vám informace či rady z oblasti investic pomáhají k lepší správě vašich osobních či rodinných financí. Snad k tomu přispěje i aktuální vánoční číslo časopisu, opět plné zajímavostí.

Najdete zde několik odborných článků připravených oblíbenými autory. S Alešem Karem, obchodním ředitelem osobního bankovníctví České spořitelny, rozmouval redaktor František Mašek o novém standardu osobního bankovníctví, službě Blue. Vaši pozornosti doporučuji i obvyklé makroekonomické zamyšlení hlavního ekonoma České spořitelny Davida Navrátila. V rubrice Investiční encyklopedie Luděk Mokráš, analytik-ekonom České spořitelny, srozumitelně objasňuje, jakými metodami lze ohodnotit cenné papíry. A z rozhovoru s odborníkem na řízení bilance a likvidity Viktorem Kotlánem se zase dozvíte více o úrokových sazbách či rozdílech v přístupu tzv. malých a tradičních bank na českém trhu.

Své čtenářky si jistě najdou i články o ženách. Milým překvapením snad je malebné povídání Petry Doležalové s Chantal Poullain nejen o jejích snech, plánech či představě, jak prožít Vánoce. Zajímavou tvůrkyní, kterou vám detailněji představíme prostřednictvím její tvorby (konkrétně tapet a doplňků), je Babeta Ondrová. O všech svých profesích pak hovoří Jitka Jetlebová, dlouholetá členka našeho klubu, jinak koučka, spolujitelka umělecké kavárny i čestná členka o. p. s. Etická výchova.

Věřím, že vás v zimních měsících čeká i odpočinek, proto přinášíme nové cestovní inspirace. Pro ty, kdo preferují lyžování a spíše blízké destinace, nabízíme český Špindlerův Mlýn. Naopak ty, kdo potřebují větší rozlet, zve me prostřednictvím projektu Escape to Nature na cestu exotickými Maledivami. A to není zdaleka všechno. Pokud si přejete jen v klidu relaxovat s rubrikami Kulturní tipy, Sezonní menu, Etiketa či dalšími, budeme jen a jen rádi.

Za celou redakci Lady In vám přeji krásné Vánoce, hodně zdraví, štěstí a jako vždy správných (nejen investičních) rozhodnutí v roce 2015.

Romana Vilková

LADY IN, zima 2014

Vydavatel: Česká spořitelna, a.s., Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha 4, IČ: 45244782

Evidenční číslo: MK ČR E 18177

Šéfredaktorka: Romana Vilková

Editorka: Petra Doležalová

Redakce: Věra Maria Budway Strobach, Helena Matuszná, Jaroslav Kropáček

Spolupracovníci: Anita Blahušová, Pavlína Zelníčková, David Navrátil, Mária Mičoušková,

Darina Siegllová, František Mašek, Vladan Krumpal, Žaneta Matuška Pavlí, Luboš Mokráš

Grafická úprava: Radek Rytina **Obrazová úprava:** Libor Špaček

Foto obálka: Subbotina

Produkce a prodej inzerce: Petra Doležalová, Bluewind, dolezalova@bluewind.cz

Tisk: Dídrot

Vychází: čtyřikrát ročně

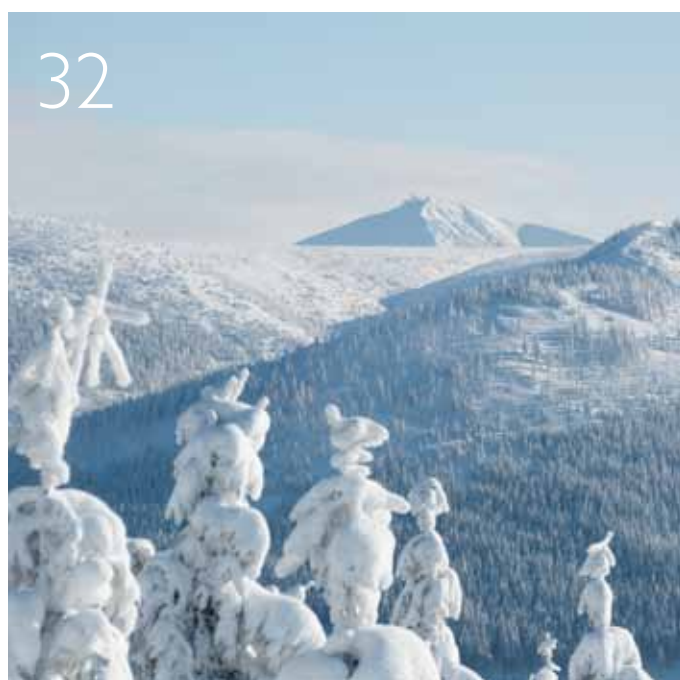
www.investicniklub.cz

3

Obsah

- 3 PRO NI
V barvě sněhu a ledu
- 6 PORTRÉT
Chantal Poullain: o svobodě a lásce
- 10 TVŮRKYNĚ
Babeta Ondrová obléká stěny
- 12 S KABELKOU DO SVĚTA FINANCÍ
Rozhovor s Alešem Karem o novém standardu osobního bankovníctví
ČS, službě Blue
- 15 PĚT OTÁZEK PRO ČLENKU KLUBU
Jitku Jetlebovou, koučku a milovnici umění
- 16 ETIKETA
Vizitka – víc než jen kus papíru
- 18 MONEY, MONEY, MONEY
O centrálních bankách, zadlužených státech a ropě
- 22 SVĚT NA DLANI
Maledivy: zemský ráj to napohled
- 27 GURMÁNKA
Na dobroty k Arimu
- 28 INVESTIČNÍ ENCYKLOPEDIIE
Jak objektivně určit hodnotu cenných papírů
- 30 KLUBOVÝ ZOOM
Inspirativní večer v prvorepublikovém duchu
- 32 TOP RELAX
Špindlerův Mlýn vás nenechá vydechnout
- 35 SEZONNÍ MENU
Pro ty, kdo nechtějí sedět za pecí
- 36 KULTURNÍ TIPY
Zima jako kulturní a společenská sezona
- 38 ZEPTALI JSME SE
Viktora Kotlána, ředitele útvaru Řízení aktiv a pasiv
finanční skupiny České spořitelny

Šansony všedních dní

Kdyby česko-francouzský slovník obsahoval vedle výrazů také obrázky, byl by u pojmu „le charme“ portrét Chantal Poullain. Svůj půvab a téměř hmatatelný vnitřní náboj předává tak lehce, jako by jejím úkolem bylo zářit. A to přesto, že její kosmická dráha má i řadu vesmírných děr.

Text **Petra Doležalová**
Fotografie **Monika Navrátilová a archiv**

Pro naše setkání si Chantal vybrala příznačně francouzskou restauraci na Haštalském náměstí. Jeden z malých kousků Francie v Praze, dvou světů, mezi nimiž se stále pohybuje jako v tranzitu. S láskou, která jí pomáhá šířit radost jako zázračné kapky na splín, a s vášní, v níž nepoleví ani ve chvílích, kdy má právo propadnout hluboké bolesti. Je silná a pevná jako královna, ale nebojí se ukázat slzy. Jejím nejčastějším tématem a slovem, které používá, je láska. Cit, který má u Chantal mnoho odstínů a podob a je nejdůležitějším tématem jejího života.

„Miluju lidi. A i když jsou problémy, říkám jednu věc: Nikdy nenechat se spadnout do bláta,“ vysvětluje svou roztomilou češtinou. „Když na mě jde splín, pustím si francouzské šansony, začnu pracovat, protože odmítám spadnout do deprese. Třeba nedávno mi zavolał bankéř: Paní Chantal, jen jsem vás chtěl informovat, že nemáte dost peněz na kontě pro zadané příkazy. A to jsou právě ty momenty, kdy si říkáte: Tak já makám jak blázen, jsem slavná, a sama bojuju o každou korunu! Protože jsme v Čechách. Tady jsou úplně jiné podmínky. Tak si nejdřív řeknete, že jste v koncích, ale pak: A tak co! Nice se neděje, bude se to nějak řešit. Jste v háji, ale spadnout, mít depky... Ne! To prostě ne! Zvednete se, postavíte a nikdo nic nepozná. To je to důležité, mít energii. A zároveň když dáváte, dostanete,“ vysvětluje koloběh, který je pro ni životním motorem – opravdu dávat.

„Říkávám lidem, kteří si stěžují: Když nejsi se svým životem spokojen, běž ven a třeba pomoz staré paní s těžkou taškou nebo se jen na někoho usměj a

uvidíš, že tvůj život bude mít najednou smysl,“ sděluje své krédo nejznámější česká Francouzka a dodává, že nejvíc ji motivuje dělat radost. „Nedávno jsem v lékárně potkala droboučkou starou paní, potřebovala nějakou speciální mast na klouby. Ptala se, jestli jí uhradí pojišťovna, a když slyšela, že ne, chtěla jinou s podobným složením, ale neměli. Opatrně jsem se jí zeptala: Promiňte, ale můžu si udělat radost? Mohla bych vám ten mast koupit? Moc by mě to potěšilo... A paní byla překvapená, nevěřila, že se takové věci ještě stávají – taková lidé ještě jsou? ptala se. Říkám, že je spousta lidí, kteří rádi udělají radost, jenom si to v tom momentě neuvědomí. Pak jsem si mohla říct: jo, teď je den krásnej! Hodně lidí se neuvědomuje, jak je krásné dát. Nejde jen o peníze, můžete věnovat jen úsměv.“

VELKÁ LÁSKA S ČERVENÝM NOSEM

A že právě úsměv je v Čechách nedostatkovým zbožím, se na vlastní kůži Chantal přesvědčila už ve svých dvaaadvaceti letech. Když se jako nadějná mladá herečka z francouzské umělecké rodiny rozhodla odjet do New Yorku, potkala v televizní šatně vysokého hubeného klauna s velkým červeným nosem. Ten večer po jeho představení Am a Ea se do něj beznadějně zamilovala a letenku do New Yorku roztrhala. „Každá moje láska byla jiná, ale Bolek obsáhl všechny její podoby,“ vzpomíná po letech a oči jí září. Síla jejího citu jí pak pomohla vydržet všechny zkoušky, které u mladou dívku, jež dosud vyrůstala obklopena barvami i vůněmi moře v Marseille i v sedle divokých koní v Camarque,

v nesvobodném Československu čekaly.

Když v roce 1979 přijela poprvé za mužem svého srdce do Brna, platila vízová povinnost a každých čtrnáct dní musela pendlovat do Francie. Až když s Bolkem oficiálně začali společně vystupovat, zařídil jí Pragokonzert šestiměsíční vízum. Ani v jednom z domovů nebyla úplně ukotvená, doma ve Francii její volbu příliš nechápali, průměrné Čechoslováky zase dráždila svým přirozeným naturelem. „Pamatuji se, jak jsem chodila do mlékárny. Bývala tam nekonečná fronta a já se vždy usmála: Dobrý den! Ale nikdy mi nikdo neodpověděl, kromě prodavačky, ale ta proto, že už mě znala. Ti lidi se na mě vždycky dívali s výrazem, co to jako je?“ Svou divokou energii prý musela krotit i před svou láskou. „Bolek mi vždycky říkal: Chantalko, když takhle budeš chodit na ulici, budu dělat, že tě neznám. I na něj jsem byla příliš bláznivá, tak jsem musela trochu umírnit ty barevné tóny, abych byla míň nápadná. Nikdy jsem nechtěla záměrně rušit. Chtěla jsem zůstat tím, kým jsem, ale zároveň jsem věděla, že tady chci žít. Nebyla jiná možnost, než se adaptovat. Je to stejné i dnes: pokud pojedete někam, kde se třeba nosí burka, tak já ji budu nosit taky, nevyjdu v minisukni – nejen proto, že by mě na prvním náměstí zabili, ale jde o respekt k dané zemi a kultuře.“

Vstřebávání jiných kultur s příchodem do Československa neskončilo. Bolkova tvorba se těšila velkému úspěchu za hranicemi, a když napsal pro Chantal fenomenální kus Šašek a královna, hráli jej v zahraničí více než patnáctsetkrát a ve čtyřech jazycích. V Čechách se představení, kde Chantal

Herečka, šansoniérka,
sochařka, ale také
přítelkyně, máma
a dobrodějka Chantal
Poullain. Jako by mládla
s každým úsměvem,
možná i proto jich kolem
sebe tolik rozdává.

„Nejdůležitější v životě je láska. Nejen mezi mužem a ženou, myslím obecně. A obdivovat a respektovat, co máme.“

představovala cizinku a despotickou moc a Bolek šaška, tedy lid, snažili marně výrazněji zcenzurovat. „Bolek to uměl podat dokonale. Povolovací komise byla trochu vyvalená, nevěděla, jak se k tomu postavit,“ líčí Chantal se stále velkým obdivem.

DRUHÝ DOMOV

Do Francie, která jí nesmírně chyběla – a stále chybí –, jezdila tenkrát kvůli vízu častěji než dnes. „Máme daleko míň času, to je daň kapitalismu. Ale máme svobodu, to je hrozně důležité. Je tu svoboda hrát, psát, kritizovat, vyjadřovat se. Ale existuje opravdu svoboda? V naší společnosti není člověk opravdu svobodný, ale má možnost mít svou vnitřní svobodu.“

Když se manželství Bolka a Chantal po dvaceti letech rozpadlo, byla to pro Chantal obrovská rána, o svém bývalém muži ale dodnes hovoří s velkou něhou. „V životě mě nenapadlo, že s Bolkem nebudeme společně stárnout. Když však jedete životem, cesty se nakonec můžou rozdělit – dojedete na křižovatku a každý se dá jiným směrem. Bolí to, ale vždycky říkám, co se má stát, to se stane. S Bolkem se máme moc rádi, nikdy se jeden druhému neztratíme, ale každý z nás má dnes svůj vlastní život.“

Kvůli synovi Vladimírovi, který byl tehdy ještě malý, a přání nepřipravit ho o tátu se rozhodla neopustit Česko ani po odchodu z Olšan, kde v tu dobu jako rodina žili. „Dostala jsem lano z Hradce, nabídku role chůvy v Shakespearově činohře Romeo a Julie, kterou bych nikdy nečekala!“ Do té doby jí totiž byly nabízeny výhradně role cizinek. A přestože některé zlé hlasy kritizovaly její češtinu, režiséři a čím dál širší publikum ji milovali pro její autentičnost. Také kvůli obtížnosti práce v „nerodném“ jazyce věnovala Chantal Poullain přípravě mnohem víc času – to aby pronikla do hloubky slov a nitra svých postav. „V Čechách už jsem dlouho na návštěvě – tato

zem je půlka můj srdce, ale stále jsem Francouzka, stále poslouchám francouzské rádio i televizi, šansony, čtu ve francouzštině, počítač i mobil mám ve francouzštině. Taky u každého textu potřebuju mateřský jazyk. Děláám si vždycky svůj vlastní překlad a každé slovo, které si přeložím do francouzštiny, dostane význam. Češtinu se celý život učím v běhu.“

Prošla Divadlem Na zábradlí, i Národním, kde si dokonce zahrála roli v Jiráskově Lucerně, až zakotvila v divadle Ungelt. „Je to moje srdeční záležitost! Malé divadlo vás tlačí, aby nic nebylo ‚jako‘. Ani to nejde – tedy aspoň pro mě. Když to děj vyžaduje, šeptám, ale doopravdy šeptám, nedovolí mi to cokoli zazdíť, nedohrát, nedomyšlet.“ Do svých rolí se noří dokonale, více než slova je pro ni důležitá opravdovost emocí jejich postav.

REŽISÉR OSUD

Když hrála Šest tanečních hodin v šesti týdnech, netušila, že onemocnění hrdinky zažije na vlastní kůži. Opět podle ní zasáhl osud: už jednou, hned po seznámení s Bolkem, rakovinu překonala, teď podobná diagnóza udeřila podruhé. „Bylo to v době, kdy jsem s Michaelou Zindelovou psala knížku o svém životě ‚Chantal. Život na laně‘. Mordovaly jsme se tím, hrozně jsem chtěla, aby ta knížka pomáhala, někoho inspirovala, aby měla smysl. A do toho najednou přišla diagnóza rakoviny prsu.“ Neváhala ani chvíli s léčbou a nechala se ihned operovat. Ač unavená po ozařování, v hraní, které jí psychicky pomáhalo, neustala. energii, již na prknech vydávala, získávala od diváků zpět. Brzy se osobně zapojila do kampaně proti rakovině. „Najednou jsem vnímala i pozitivní stránku své nemoci. Abych zase měla co dát. Pro mě to byla příležitost, jak ženám s těmito problémy pomoci, aby na nemoc přišly včas.“

Chantalina mladší sestra na rakovinu prsu umřela, vydala se cestou alternativní léčby a nakonec se

rozhodla pro eutanázii. „Už byla pryč, ale měla stále úsměv. Asi viděla něco krásného,“ vzpomíná tiše Chantal. „Myslím, že to byla ona, kdo mi přivolal ‚do palice‘ neodbytné nutkání nechat se vyšetřit. Lékaře mám ráda, ale vždycky jsem si je držela od těla: Zůstaňte ode mě daleko, přijdu, až už to nebudu moct vydržet, protože vždycky něco najdete.“

A doktoři se smějí, říkají, že taky sami moc nechodí... Ale prevence se prostě nemá zanedbávat.“

„V životě nechávám velet svůj instinkt a cit, neanalyzuju situaci. Takhle funguju.“

Přestože vystudovala církevní školu, její maminka, malířka, předala svým dcerám kus svého buddhistického pojetí víry, že jedním životem to tu nekončí. „Nebojím se bolesti, bojím se nechat tu ty, které miluju. Ale ze smrti strach nemám. Nedělám si palici, jestli to znovu přijde, nemá smysl myslet negativně,“ dodává rezolutně.

PŮDA S POKLADY

Když se Chantal před dvěma lety dozvěděla svou diagnózu, rozhodla se „udělat půdu“. „Tam schovám všechny ty krásné věci, trochu historie Vladimírovy rodiny – fotky, Bolkovy a moje scénáře, starý řidičák, své poháry z automobilových závodů, všechno tam naskládám pro jeho děti,“ plánuje tak trochu melancholicky a začne se smát, když jí líčí svou nedávnou historku z dražby pěti obrazů kalendáře Proměny, který každoročně vydává její Nadace Archa Chantal. „Na jednom byl Bolek stylizován jako Žižka. A byl tam můj kamarád Milan Friedrich, který na ty obrazy přihazoval. Ale Bolek bojoval a přihazoval na sebe, tak moc chtěl svoji fotku jako Žižka. Pak to položil, protože už tolik neměl. A ten můj kamarád, který tenkrát ten obraz s Žižkou vydražil hodně vysoko, mi jej později daroval se slovy: Víím, že máš Bolka stále ráda, tak tady ho máš. A já ho pak darovala Bolkovi, ale pod podmínkou písemného

Vztah stárnoucí kurtizány Ley k mladičkému Fredovi (I. Orozovič) dokázala Chantal Poullain vykreslit s přesvědčivou grácií a její čeština s charakteristickým akcentem adaptaci francouzského románu příhodně kořenil. Jediný mladík, ke kterému chová hluboké city mimo divadelní prkna, je však její talentovaný syn Vladimír.

slibu, že ten obraz poputuje taky k Vladimírovi – ten ho zase dá svým dětem – a ten obraz tak bude mít historii, takovou cestu. Takto jsem chtěla to všechno zachovat pro Vladimíra, aby se do všech těch věcí mohl ponořit, do těch dopisů, scénářů, fotek, do historie...“

MUŽI MÉHO ŽIVOTA

„Zatím jsem potkala čtyři nejdůležitější muže svého života: tatínka, Dominiguela, Françoise a Bolka, odhaluje ve své otevřené knize ty nejcitlivější kapitoly svého dosavadního života. Tím nejdůležitějším je dnes bezesporu syn Vladimír, který se stejně jako jeho rodiče vrhl na dráhu herce. Role maminky je podle Chantal v jejím životě tou nejvýznamnější.

„S Vladimírem jsme si velmi blízcí, je to hodně vnímavý člověk. Odmalička jsem ho vychovávala k tomu, aby měl respekt, mohl se na sebe podívat do zrcadla a nestyděl se. Ale on sám je strašně citlivý, má svůj vnitřní zákon. Váží si života i práce. A i když chce žít samostatně, váží si rodičů – volá nám často a je na nás pyšnej. A já mám obrovskou radost, když to řekne.“ říká dojatě máma Chantal.

„Ale taky jsem se při výchově nabrečela,“ přiznává o časech, kdy mu musela nahrazovat otce. „I jako malej tomu rozuměl, že to není jednoduchý, a chtěl mi pomoci. Kolikrát mě viděl brečet, zoufalou, že mi chybí Francie... rozhodla jsem tu ale zůstat kvůli němu. Odjela bych jen, kdybych neměla práci, to bych musela. Dnes jsem ráda – vidím, jak se sourozenci (Kamila a Anna z předchozích vztahů Bolka Polívky a jeho tři děti ze současného partnerství, pozn. red.) milují, jak k sobě mají blízko. Kdybych odešla, tak by

je tak neznal.“

Vánoční svátky, které tradičně tráví se svým synem, Chantal miluje. Těší se, až ve svém krásném pražském bytě nazdobí stromek, který musí být velký až do stropu, a navaří francouzské dobroty – mořské ryby, mušle, kachnu na medu – ale i český bramborový salát. Tradice, na kterých zatím její syn trvá, si ale sama dokáže představit i jinak. „Před dvěma lety nás pozvala moje sestra na tropický ostrov, představte si postel skoro na vodě... no sen! Vánoce ‚na písku‘, ale Vladimír rezolutně odmítl. Nikdy jsme neporušili tradici a tradice pro mě znamená trávit Vánoce spolu s Vladimírem.“

VOLÁNÍ MOŘE

Své lásky a sny se Chantal snaží následovat, ale jeden z těch největších zatím zůstává kdesi za horizontem. Vyrůstala u moře a to jí v Čechách chybí. Touží po životě na lodi. „Voda mi dává energii, miluju ten nekonečný pohled, ráda cítím vítr. Když jsem u moře, je mi jedno, jestli je zima, nebo léto. Dokonce i v zimě je totiž moře nádherné, jde z něj taková síla,“ zasní se a nadšeně rozhazuje rukama. „Je šedé, divoké, krásné... má svou romantiku, kouzlo, nostalgii a zároveň velkou energii, a to mám raději, protože v létě je u něj masa lidí, turisti, a já mám ráda, když je klid.“ Udělat si kapitánské zkoušky je pro Chantal prý jen otázkou času, ale místo, kam chce plout, nechává otevřené. Může to být „její“ Francie, ale i jiný směr někde na jihu, kde život tepe. „Když mi zítra řeknete, že pozitíř musím odjet, tak to pro mě není problém. Kromě syna samozřejmě. Jinak jsem totálně svobodná.“

Chantal Poullain...

... o své tvorbě

Do žen různých povah i osudů se momentálně převtěluje na prknech Divadla Ungelt. Vedle toho objíždí za doprovodu jazzového tria Štěpána Markoviče česká města s repertoárem francouzských šansonů. „Když po našem vystoupení přijdou lidé a jsou šťastní, najednou má všechno smysl. Jsem unavená, v noci musím zpátky, ale když za vámi někdo přijde a řekne vám, že mu naše šansony daly na dlouhou dobu novou sílu... Nebo přijdou s mojí knihou Život na laně a říkají, že ji nosí stále u sebe. Pak je život krásnej...“

... o ženách a o mužích

„Žena je nádherný tvor, ale s kým můžu opravdu mluvit, to je muž. Muž je víc rovný, upřímný. Ženy dokážou víc ublížit, umějí být samy k sobě zákeřné, závistivé. Mám pocit, že sama jsem někdy víc muž než žena. Je to také spojeno s profesí – spousta žen v ní má se mnou obrovský problém, možná proto, že jsem jiná. Je samozřejmě pár žen, na které se

můžu obrátit, když mi je zle – moje sestra, moje manažerka, jedna dvě kamarádky... Ale je to muž, o koho se chci opřít. Člověk se nemá opírat o ženu... A i když já to lidem nabízím, aby se o mě opřeli, já se o ženu nikdy neopřu, k tomu potřebuji muže.“

... o investicích

„Nikdy nemám peníze. Mám vždycky tolik, abych existovala, ale opravdové peníze jsem nikdy neměla. Vždycky jsem ale obdivovala ty, kdo umějí dělat peníze, pro mě je to až neskutečný. Ráda bych uměla investovat do ‚konkrétní hmoty‘, ale neumím to. Na to mám Českou spořitelnu, miluju svého bankéře – bez něj jsem ztracená, tady v pobočce ve Dlouhé jsou fakt úžasní. Jinak investuju hlavně do historie rodiny, do vztahů... A umím sehnat peníze pro ostatní na různých akcích a dražbách, ve své nadaci, to mě motivuje a dává sílu. Investuju do života a do lásky. To je moje investice, dělat někoho šťastným, klidně jen jednoho člověka. I to stojí za to.“

CHANTAL POUILLAIN (1956) SE NARODILA V MARSEILLE, VYSTUDOVALA DIVADELNÍ AKADEMII V ŽENEVĚ, POTÉ STUDIOVALA V ANGLII, HRÁLA V NĚKOLIKA FRANCOUZSKÝCH A ŠVÝCARSKÝCH TELEVIZNÍCH FILMECH. S ČESKÝM HERCEM, MIMEM, SCENÁRISTOU A MAJITELEM DIVADLA BOLKEM POLÍVKOU MÁ SYNA VLADIMÍRA (1989). PO LETECH STRÁVENÝCH V BRNĚ A OLŠANECH DNES ŽIJE V PRAZE.

○ DO ŠIROKÉHO POVĚDOMÍ VEŠLA PŘEDEVŠÍM DIVADELNÍ A FILMOVOU ROLÍ KRÁLOVNY VE HŘE ŠAŠEK A KRÁLOVNA. VE FILMU ČI TELEVIZI JSME JI MOHLI VIDĚT VE SNÍMCÍCH KOPYTEM SEM, KOPYTEM TAM, KONEC STARÝCH ČASŮ, HRAD Z PÍSKU, KRÁL UBU, VYHNÁNÍ Z RÁJE. HOSTOVALA V HRADECKÉM KLICPEROVĚ DIVADLE V PŘEDSTAVENÍCH ROMEO A JULIE, ANTILOPA, MISTR A MARKÉTKA. NYNÍ JI MŮŽEME VIDĚT V PRAŽSKÉM DIVADLE UNGELT: HRA O MANŽELSTVÍ, NA VAŠE RIZIKO, KURTIZÁNA NEBO ŠEST TANEČNÍCH HODIN V ŠESTI TÝDNECH.

○ DVAKRÁT PŘEKONALA ZÁKEŘNOU NEMOC A SVÉ MYŠLENKY A STŘÍPKY ŽIVOTNÍCH OSUDŮ ZACHYTLA V KNIZE CHANTAL. ŽIVOT NA LANĚ. JE ZAKLADATELKOU A PREZIDENTKOU NADACE ARCHA CHANTAL, ANGAŽUJE SE V DALŠÍCH CHARITATIVNÍCH PROJEKTECH.

○ OD ROKU 2010 VYSTUPUJE PO ČESKÉ REPUBLICCE SE ŠANSONOVÝM PROGRAMEM ZA DOPROVODU JAZZOVÉHO TRIA ŠTĚPÁNA MARKOVIČE (CD CHANSONS, 2009). V SOUČASNÉ DOBĚ VEDLE KONCERTNÍHO TURNÉ PŘIPRAVUJE DALŠÍ KNIŽKU A DVA FILMY: POČÁTKEM ROKU 2015 SE DO KIN CHYSTÁ SNÍMEK „O UTRPENÍ, ODPUŠTĚNÍ A SVOBODĚ“ BURÁCENÍ, KTERÝ NAPSAL A REŽIROVAL ADOLF ZIKA A V NĚMŽ CHANTAL HRAJE MATKU HLAVNÍ HRDINKY. HLAVNÍ ROLI PAK BUDE HRÁT V PŘIPRAVOVANÉM FILMU PODLE SKUTEČNÉ UDÁLOSTI ZA OPONOU NOCI, V PRODUKCI MILANA FRIEDRICH A REŽII DALIBORA STACHA.

Design *nejen pro vaše zdi*

V kvalitním designu se dobře bydlí, zejména pokud jde o design nadčasový, který hned tak neomrzí. Prostorem jeho uplatnění se lehce můžou stát třeba zdi: stačí je obléct do originálních a stylových tapet Babety Ondrové. Její čisté a jasně čitelné vzory se uplatňují také na polštářích, lampách či hodinách, interiér si díky tomu můžete doladit do dokonale jednotného charakteru. Těšit vás bude každý den.

Text **Anita Blahušová** Fotografie archiv **LAVMI**

Kolekce Babety Ondrové jsou inspirované elegancí padesátých let, atmosférou při letním kempování či informačními technologiemi. Nedílnou součástí její tvorby jsou tapety určené pro dětské pokoje – kluci a holky jejich hravost jistě ocení.

Babeta Ondrová je vystudovaná grafička. Po studii typografie a knižní grafiky na Vysoké škole uměleckopřmyslové v Praze zakotvila na několik let v mezinárodních reklamních agenturách, kde se věnovala reklamní komunikaci. Se svým životním partnerem, konceptualistou a mj. členem kultovního divadla Sklep Janem Slovákem, založili v roce 2007 Kreativní prostor LAVMI. Pod jejich rukama vznikla třeba známá modrá „fazole“ loga Czech POINT. Postupně se oba partneři začali od grafické práce stále víc odklánět a o dva roky později představili své první designové tapety. „Tenkrát jsme netušili, co se z našeho nápadu vyvine. Zrovna jsme dělali na zakázce pro developerský projekt, kde v showroomu chtěli nějak pojmut zdi. Vytvořili jsme obrazovou tapetu a byli nadšení, co dokážou tapety s interiérem udělat,“ popisuje začátek dnes již proslulé značky LAVMI Babeta Ondrová.

GRAFICKY SILNÝ MINIMALISMUS

Sama grafička a návrhářka prožila dětství ve vytapetovaném panelákovém bytě. „Moje maminka si na výběru dávala dost záležet, vždy měla vkus a dost mě ovlivňovala. Jako dítě mě bavilo dívat se na zdi a objevovat. Znáte to, když vám něco pořád připomíná něco jiného – jako například obličej, i když jsou na zdi květiny. Víte, co myslím?“ vysvětluje Babeta Ondrová.

Na základě jejích návrhů brzy vznikly první kolekce tapet, všechny čisté a jednoduché, s citem pro barevnost. Bonusem je fakt, že jsou ekologicky nezávadné. „Naši čeští zákazníci se zajímají o to, co jedí a jak bydlí. Zvlášť důležité je to v pokojích pro děti, kam vinylové tapety opravdu nepatří, i když jsou omyvatelné tak, že zeď můžete vzít hadicí,“ objasňuje designérka, jejíž tapety dnes slaví úspěch i na mezinárodním trhu. „Lidé si často myslí, že jsme Skandinávci – je to dáno minimalismem a zároveň silnou grafikou. Paradox je, že zrovna v severských zemích se moc netapetuje,“ říká Babeta Ondrová a dodává: „Daří se nám v západní Evropě, hlavně v Belgii, Německu a Nizozemsku, ale dokonce i v Japonsku.“

VYBÍREJTE SRDCEM

Po úspěchu designových tapet s výraznými vzory se značka LAVMI rozšířila o hodiny, svítidla, látky a další bytové doplňky, a rovněž o inspirativní kolekci pro děti. Prohlédnout si interiéry zařízené podle vkusu a fantazie Babety Ondrové můžou zájemci v pražském showroomu na rohu Zlatnické ulice a Petrského náměstí. „Začali jsme s kamennou prodejnou a zjistili, že ne každý chce zrovna tapetovat, i když se mu naše práce líbí. Vzory si samy říkají o další produkty, kde se dají aplikovat, a vznikají tak celé série,“ vysvětluje návrhářka. „Dnes

Sortiment značky LAVMI se postupně přirozeně rozrostl o další produkty, které zpřjemňují každodenní bydlení a stolování.

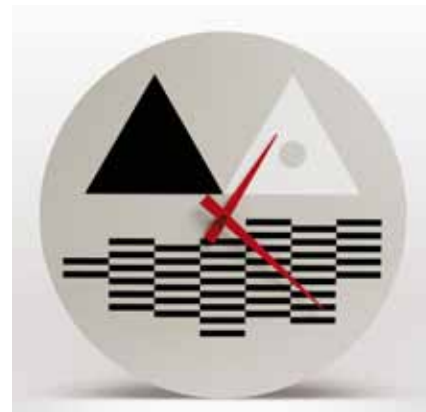
vidím, jak se v mé práci rýsuje koncept, jak dozrává. Když jsme začínali, vystřelila jsem různými směry. Teď už nestřílím do vzduchu, usadilo se to a začíná to tvořit celek, je to víc a víc ze mne samotné – a tím víc rozpoznatelné i pro lidi,“ říká o procesu svého navrhování.

Základem ovšem stále zůstávají tapety. K pravidlům tapetování dnes například patří, že se využívá pouze jedna stěna místnosti. „Nesmí se to ale brát jako zákon,“ říká Babeta Ondrová a doporučuje: „Naše tapety jsou výrazné, a čím větší dekor, tím víc je s ním potřeba šetřit. Důležité je brát v úvahu velikost místnosti a odstup ode zdi. Naším zákazníkům jednoduše radíme, aby si tapetu vybírali srdcem, protože oni s ní budou bydlet,“ připomíná.

Práce Babety Ondrové byla mnohokrát oceněna odborníky. V roce 2013 například získala právě za kolekce svých tapet prestižní cenu Elle Decoration (EDIDA), v roce 2009 obdržela Národní cenu za dizajn od Slovenského centra dizajnu a Ministerstva kultúry SR, navíc je její jméno uvedeno v knize 100 ikon českého designu. „Ocenění každého člověka potěší a zároveň na něj upozorní. Lidé si vás všimnou, vidí razítko a řeknou si: aha, tak to asi bude dobré. Dovolte mi ale znovu připomenout: vybírejte srdcem a vlastníma očima, ne razítkem. Design má přece zkrášlovat a zpřjemňovat život,“ uzavírá výtvarnice.

Svěží a hravé vzory v pastelových barvách se kromě designových tapet uplatní také na doplňcích. Zařizovaný interiéru si tak můžete vyladit do jednotného stylu.

TVŮRKYNĚ

Babeta Ondrová

TVORBU BABETY ONDROVÉ NAJDETE NA WWW.LAVMI.CZ.

Průvodce *životem*

„Klienti, kteří hledají víc než jen běžný účet, mohou využít novou službu Blue. Je určena všem, kdo přemýšlejí, jak nejlépe zabezpečit rodinu, jak se zajistit na penzi či jak si splnit sen. Tato služba je založena na osobním bankéři, který zná klientova přání, potřeby i jeho rodinné zázemí,“ říká Aleš Karo, obchodní ředitel osobního bankovníctví České spořitelny.

Text František Mašek,
Hospodářské noviny
Fotografie archiv

Česká spořitelna začala nabízet službu Blue, kterou označuje za nový standard osobního bankovníctví. Oč jde a komu je určena?

Je určena lidem, kteří chtějí systematicky řešit svůj finanční, ale i běžný život. Chceme tedy oslovit klienty, kteří přemýšlejí, jak nejlépe zabezpečit rodinu, jak se zajistit na penzi nebo co se stane, když si zlomí ruku. Ale také jak si splnit sen a koupit si třeba motorku, chalupu nebo jachtu. Klienti bank totiž často hledají někoho, s kým si o tom mohou pohovořit a kdo jim poradí.

Základem je tedy kvalitní poradenství?

Ano, Blue je založeno na osobním bankéři. Stará se o klienta, zná jeho přání, ví, jak bydlí, jaké má rodinné zázemí i jak se jmenuje jeho pes. Zpočátku vůbec nejde o finance. Sleduje klientův život a na jeho základě, ale i podle preferencí, které má, mu pomůže vybírat produkty, jež přispějí k dosažení jeho cílů. Ty se liší – každý sní o něčem jiném a vyznává jiné hodnoty. Takový poradce je tak vlastně klientův průvodce životem. Hlídá za něj i drobnosti jako třeba konec platnosti platební karty nebo ho upozorní, že plně nevyužívá státní podporu. S klientem je v osobním kontaktu. Jde tedy o něco jiného, než když mu zavolá anonymní hlas z call centra banky.

Naši osobní bankéři procházejí podrobným školením a přísnou certifikací. Jde tak o zkušené a schopné poradce. Velkou výhodou také je, že klienta, který nechce chodit na pobočku nebo nevyžaduje vyložení fyzický kontakt, lze stejně dobře obsloužit elektronickou cestou. Příkladem je služba Busy banking, díky níž může zákazník podepsat jakékoli dokumenty přes Servis 24, tedy naše internetové bankovníctví.

A pokud jde třeba o investice?

Investice patří s bydlením ke dvěma oblastem, u nichž nabízíme specializované služby. V obou případech se snažíme poskytovat skutečně maximální servis. Osobní bankéř proto při

vyřizování klientových přání a potřeb spolupracuje s hypotečním a investičním specialistou.

Není ale služba Blue příliš drahá?

Základní cena činí 400 korun měsíčně. Díky různým slevám ji lze ale mít levněji, nebo i zdarma. První slevu ve výši 70 procent klient získá, když si k nám posílá mzdu ve výši alespoň třicet tisíc korun nebo má-li u nás uloženo v investicích, případně formou úvěru, dohromady minimálně půl milionu korun. Pak ho vše stojí 120 korun měsíčně. Vlastní-li u nás klient účet, na který si nechá posílat peníze, a k tomu má dva produkty s určitou částkou, vyjdou ho poplatky na 60 korun měsíčně. Pokud jsou tyto produkty tři, získá sto procentní slevu a vše má zdarma, což je případ většiny zákazníků.

Naším cílem je, aby měl klient dobře vyřešeny finanční záležitosti. Měl by tedy u nás mít více než tři produkty. Každý by měl být zajištěn na penzi, k tomu by měl investovat atd. To je minimum, abychom ho mohli prohlásit za finančně zajištěného. Klienta vlastně odměňujeme za to, že má dobře nastaveny služby.

Takže slevy jsou i za pojištění nebo stavební spoření?

Za stavební spoření nikoli. Do služby Blue se počítá vše z oblasti přání, tedy třeba hypotéky, spotřebitelské úvěry, vše z oblasti zajištění (tedy pojištění), budoucnosti, což jsou primárně peníze a dále investice; z oblasti rezerv je kreditní karta. Považují to za supernabídku – klient má k dispozici osobního bankéře či elektronické kanály, k nimž patří takzvaná virtuální pobočka. Řada klientů chce mít totiž osobního bankéře ve videocentru, otevřeném od sedmi ráno do deseti hodin do večera. Kdo využívá službu Blue, má navíc naše produkty zvýhodněny: může získat úvěr levněji, k dispozici má i širší nabídku investic, lepší kreditní kartu a další výhody.

Z toho, co jste řekli, vyplývá, že Blue je vlastně banka v bance?

Naším cílem je vytvořit v České spořitelně tři „banky“, z nichž si může klient vybrat. Když chce něco jednoduchého, nepožaduje zvýhodněné služby a neočekává, že pracovník jej bude detailně znát, může využít klasickou pobočku České spořitelny. Bude mít sice méně rozsáhlou nabídku produktů, ale získá rychlé a jednoduché služby.

Pak je zde Blue, tedy servis pro ty, kteří chtějí, aby se o ně někdo staral, trochu o tom přemýšlejí, využívají nabízené produkty šířeji a chtějí i výhodnější nabídky. A vedle nich existují klienti, kteří hledají něco exkluzivního včetně luxusní pobočky. Požadují třeba VIP salonek na letišti, slevy do vybraných restaurací a pomoc s řešením mimořádných situací. Pro ně je nejvhodnější Erste Premier, případně privátní bankovníctví.

Kde jste hledali inspiraci?

V České republice banka zaměřená na tento segment klientů neexistuje. Vycházeli jsme proto spíše ze západních zemí, kde je silná konkurence a tomu odpovídá i širší nabídka produktů. V prvé řadě nás inspirovali naši kolegové z Erste, kteří takové služby úspěšně nabízejí již řadu let. Některé fragmenty této služby jsme ale poskytovali už dříve. Největší inspirací pro nás ale byli samotní klienti. Zajímalo nás, co chtějí či oceňují, a na základě jejich názorů a přání vznikla služba Blue.

Komu tuto službu nabízíte?

Vycházíme ze dvou zdrojů – z databáze zákazníků a klasických akvizic. Podle našich zjištění není řada klientů spokojena se službami poskytovanými na českém trhu. Zjednodušeně řečeno ze dvou důvodů. Část zákazníků bank hledá nízké poplatky, další chtějí dobré služby a jsou za to ochotni něco zaplatit. Víme, že klientů, kteří hledají kvalitu, je dost a nejsou spokojeni. Díky službě Blue, kterou jsme dříve nazývali osobní bankovníctví, jsme se vlastně

Blue je založeno na osobním bankéři. Stará se o klienta, zná jeho přání, ví, jak bydlí, jaké má rodinné zázemí i jak se jmenuje jeho pes. Takový poradce je tak vlastně klientův průvodce životem.

Nabídku Spořitelny považuji z hlediska konkurenceschopnosti za nejširší na trhu. Umožňuje investovat v eurozóně i v rámci celého světa, nabízíme rovněž řadu dluhopisových, akciových či smíšených fondů, ale také oborově či sektorově orientované nebo zaměřené na alternativní investiční nástroje.

Aleš Karo (35 let)

VYSTUDOVAL OBOR BIOMEDICÍNSKÉ INŽENÝRSTVÍ NA ČVUT V PRAZE A MANAGEMENT NA CAMBRIDGE INTERNATIONAL COLLEGE. POTÉ PRACOVAL NĚKOLIK LET VE VELKÉ BRITÁNII PRO PŘEDNÍHO VÝROBCE ŘÍDICÍCH SYSTÉMŮ PRO PRŮMYSLOVÉ APLIKACE INVENSYS CONTROLS. PO NÁVRATU SE OSM LET VĚNOVAL V PORADENSKÉ FIRMĚ DELOITTE RESTRUKTURALIZAČNÍM PROJEKTŮM, ZEJMÉNA V BANKOVNICTVÍ A POJIŠŤOVNICTVÍ. OD ROKU 2012 PRACUJE V ČESKÉ SPOŘITELNĚ, KDE ODPOVÍDÁ ZA SEGMENT STŘEDNĚ MOVITÝCH KLIENTŮ (MASS AFFLUENT), JIMŽ BANKA POSKYTUJE OD LETOŠNÍHO ŘÍJNA SPECIALIZOVANÉ SLUŽBY POD ZNAČKOU BLUE. JE ŽENATÝ A MÁ SYNA. VOLNÝ ČAS VĚNUJE RODINĚ A PSOVI. JEZDÍ TAKÉ NA KOLE A NA MOTOCYKLU HARLEY-DAVIDSON. K JEHO KONÍČKŮM PATŘÍ I SPORTOVNÍ LEZENÍ.

stali na trhu ve srovnání s GE Money Bank, Komerční bankou či ČSOB jedničkou v segmentu středně movitých klientů. Máme nejspokojenější klienty. Museli jsme ale něco udělat pro to, abychom je k nám dostali. Nových zákazníků je hodně a chceme přilákat další. Jednou z cest je název Blue. Dalším zásadním zdrojem jsou reference. Pokud je klient spokojen, bankéř se ho zeptá, zda mu nedoporučí někoho dalšího. Zaměřujeme se tedy na naše zákazníky a nabízíme jim službu, o které dosud nevěděli, že ji máme. Zároveň chceme přilákat klienty ostatních bank.

Kolik klientů již má službu Blue?
Máme už zhruba tři sta tisíc klientů.

Proč přichází Česká spořitelna s touto službou právě nyní?

Předně jsme chtěli být první, protože podobnou službu masově zaměřenou na tyto klienty nikdo nemá. Navíc není mnoho klientů příliš spokojeno s poskytovanými službami a jen málo bank jim je umí poskytnout v požadované kvalitě. Věřím, že my ano. Službu Blue jsme ostatně připravovali dva roky, takže nejde o úplnou novinku. Chtěli jsme ale přijít s něčím novým, až si bude tuto značku možné spojit s něčím konkrétním. A nyní nastal okamžik, kdy na ni můžeme být pyšní a lze o ní veřejně hovořit.

Vraťme se k tomu, co klientům nabízíte.

V době nízkých úrokových sazeb roste význam správného zhodnocení peněz. Z čeho vychází služba Blue?

Máme velmi chytré lidi v Investiční společnosti České spořitelny a v investiční divizi banky. Ti rozumějí investicím a dokážou klientovi doporučit správnou investiční strategii. Jsou schopni na základě toho, jaké riziko je klient ochoten přijmout, vytvořit takzvané modelové portfolio, a to ve čtyřech verzích. Jde o naši vlajkovou loď – tvoří ji kombinace různých instrumentů od dluhopisů přes podílové fondy po speciální investiční nástroje. Nabídku Spořitelny považuji z hlediska konkurenceschopnosti za nejširší

na trhu. Umožňuje investovat v eurozóně i v rámci celého světa, nabízíme rovněž řadu dluhopisových, akciových či smíšených fondů, ale také oborově či sektorově orientované nebo zaměřené na alternativní investiční nástroje. Naši odborníci klientům poradí, jaké modelové portfolio si mají vzhledem ke svým potřebám a představám o délce trvání investice či rizikovému apetitu vybrat.

Navíc máme k dispozici speciální nástroje, například investiční konfigurátor. Vždy záleží na tom, jak je klient sofistikovaný. Se základním investováním mu pomůže osobní bankéř, se speciálními produkty investiční specialista. Důležité také je, aby si klient zvykl investovat pravidelně. Při investování mu pomáhá i finanční plán. Vychází z jeho představ o výši zhodnocení prostředků a míře kolísání jejich hodnoty za stanovené období podle tržního rizika, které je ochoten podstoupit. Podle toho mu osobní bankéř, případně specialista doporučí vhodnou investiční strategii.

Jaké investice klienti preferují?

Spíše konzervativnější. Dynamičtější investování využívá hlavně mladší generace. Ve srovnání se západní Evropou u nás stále není investování příliš rozvinuto. A když někdo začíná, bývá opatrnější. Což není na škodu. Každý má přitom nějaký vztah k životu, podle toho se chová a tomu má odpovídat i jeho investiční portfolio.

Blíží se konec roku. Jaké cíle máte pro ten další?

Chceme samozřejmě, aby počet našich klientů dál rostl a abychom byli více vidět. Když vznikne nějaká značka, je vlastně prázdná. Chceme jí tedy dát obsah. Třetím cílem je mít stále více klientů, kteří mají správně nastaveny své finanční potřeby.

Neobáváte se ale, že v případě úspěchu této služby ji budou požadovat i méně movití klienti?

Ne, toho se nebojíme. Převis poptávky je vždy příjemný. To určitě zvládneme.

Jako šéfová významné mezinárodní společnosti **Jitka Jetlebová** pochopila, že pouhá znalost čísel a systému k úspěchu nestačí; je potřeba se rovněž umět k lidem přiblížit a motivovat je. To ji přivedlo ke koučinku, kde klientům pomáhá k pozitivním změnám v osobním i profesním životě.

Firmám *chybějí lídři*

Text **Petra Doležalová** Fotografie **archiv**

Co si představit pod pojmem koučink a čím si podle vás v posledních letech získal takovou popularitu? Která jeho fáze je nejdůležitější?

Koučink pro mě znamená vysoce efektivní a sofistikovaný rozhovor, který by měl vytvořit optimální podmínky pro naši mysl, abychom se cítili uvolněně a mohli tak lépe přemýšlet a vytvářet své vlastní nápady. „Jde o způsob, jak nechat lidi rozkvést.“

Bohužel reputace koučinku v poslední době spíše utrpěla, dnes se za kouče vydávají jedinci, kteří rychle získali certifikát, jenž často není podložen kvalitním studiem ani stabilní osobností. Na druhou stranu dnes stále více firem právě tuto metodu podporuje a využívá profesionální kouče pro rozvoj svých týmů a vybrané manažery.

Všechny fáze koučinku mají svá opodstatnění, ale je třeba dbát zejména na tu část, kdy své nápady realizujeme a zároveň si osvojujeme nové vzorce chování tak, aby se staly přirozenou součástí našeho života.

Nabízíte jak individuální osobní koučink, tak koučink pro firemní kolektivy, jehož cílem je vyrovnaná firemní kultura, podpora aktivních žen a začleňování. Vnímáte v této oblasti u českých firem nedostatky? Kde se nejčastěji dělají chyby a jak se vám je daří řešit?

Ano, vnímám stále velké nedostatky, je to ještě běh na dlouhou trať. Většina mezinárodních společností o svých restech ví a snaží se je řešit, ale často jen formálně, bez opravdového zapojení příkladného chování na manažerských postech. Nechci generalizovat, ale v mnoha firmách pořád chybějí skuteční lídři, osobnosti, které by přispívaly k motivovanosti zaměstnanců a k propojení firemních hodnot s těmi osobními. V některých ryze českých společnostech jsou pojem firemní kultura, proces nábory, adaptace a rozvoje zaměstnanců úplně tabu. Celkově pozoruji na prvním místě stále zájem o spokojenost zákazníka a u zaměstnanců se firmy primárně zaměřují více na výkonnost a výsledky. Nám se daří spíše napomáhat k pozitivním změnám, než řešit nedostatky, a to vždy tam, kde je tomu primárně nakloněn sám ředitel společnosti a osobně se snaží jít příkladem.

Jste čestnou členkou o. p. s. Etická výchova, jež se snaží rozšířit ve svém názvu uvedenou problematiku především formou školního vzdělávání. Můžete zde nějak uplatnit své profesní zkušenosti? Odrazí se vzdělávání a výchova v oblasti morálky a etiky v raném dětském věku na pozdějších profesních vztazích a fungování ve firmě?

Podporuji tuto organizaci, protože má také velmi blízko k meritu mé profese. Snaží se o rekvalifikaci učitelských sborů už na základních školách – nejen v oblasti morálky a etiky, ale i tzv. soft skills. V rámci programu ASET (Adopt a School for Ethics) rozvíjí emoční inteligenci žáků, učí je řešit problémy konstruktivně a lidsky, lépe komunikovat své pocity a vede je k týmové spolupráci. Stejnými oblastmi se zabýváme v koučovací procesu – věříme proto, že právě tyto faktory mají pozitivní dopad na budoucí firemní kulturu. Etická výchova, o. p. s., nabízí ve svých firmami dotovaných programech jako benefit mé služby coby kouče pro eventuelní osobní koučink pro ředitele škol.

Jste členkou Dámského investičního klubu České spořitelny. Investujete sama aktivně? Jaké investice vás nejvíce lákají?

Jsem spíše konzervativní investor, raději vkládám peníze jen do takových investičních nástrojů, které jsou garantované, do zajištěných fondů a hlavně do těch, kterým já sama rozumím a umím si je vyhodnotit. A samozřejmě investuji hlavně do svého vzdělání a vlastního byznysu.

Vedle koučinku je vaším dalším počinem umělecká kavárna. Jak k tomu došlo?

Uměleckou kavárnu jsem neotevřela já osobně, pouze jsem se stala jejím partnerem a vedu ji spolu s její majitelkou. Kavárna mě nadchla svým jedinečným konceptem interaktivního prostoru pro ty, kteří již jsou nebo touží stát se umělci. Ti si zde mohou uspořádat vlastní koncert, výstavu obrazů či jen tak přijít zahrát si šachy nebo na klavír. A pak také příběhem korálového stromu (Dadap), který je symbolem energie a osobního rozvoje. Vždy jsem toužila mít ještě něco navíc, jiný typ seberealizace. To se mi teď splnilo.

Aby se žena ve své profesi lépe prosadila, je pro ni nejpřírodnější kombinace firemního i osobního koučinku, který se více zaměřuje na individuální potřeby, podpoří její sebevědomí, a společně se tak rychleji dostaneme ke kýžené změně.

Ta nejlepší *vizitka*

Vizitka neboli navštívenka – možná si říkáte, nač je dnes tenhle kousek papíru dobrý. Kartička o velikosti pár centimetrů s osobními údaji se může zdát jako archaický přežitek. K čemu ho používat v době, která přeje úplně jiným komunikačním prostředkům? S nástupem informačních technologií to také chvíli vypadalo, že se její používání postupně vytratí. Ale nestalo se, právě naopak: vizitky prožívají svou renesanci.

Je jen málo profesí, ve kterých nejsou vizitky potřeba. Pro nás ostatní je ale správně navržená a s elegancí nabídnutá navštívenka příhodnou výzvou k navázání osobního kontaktu. Příznivci technologických novinek jistě namítnou – není jednodušší, pokud si potřebujeme vyměnit s protistranou kontakty, poslat si elektronickou vizitku na mobilní telefon? Zdá se to logičtější, než si předávat kousek papíru, který se stejně za pár dní někam založí... Jenomže ono to má přece jen cosi do sebe, nabídnout tomu druhému svou navštívenku. Vzhled a styl vizitky reprezentují vkus a charakter jejího majitele, vypovídají o jeho osobnosti či o firemní kultuře. Tuto malou kartičku proto není radno podceňovat.

JAK MÁ VIZITKA VYPADAT

Vizitka bývá vyrobená z kvalitního tvrdého, nejčastěji matného papíru. Nejrozšířenější rozměr u nás bývá 90 × 50 milimetrů. S tímto formátem také pracují výrobci nejrůznějších pouzder a vizitkářů – pokud tedy zvolíte formát netradiční, počítejte s tím, že příjemce bude mít problém vaši vizitku někam uložit.

Pravidlo „méně znamená více“ je v případě výroby vizitek více než na místě. Vizitka má v první řadě předat informace, není to prostor pro reklamní leták. Důležitý je obsah i forma, vše musí působit profesionálně. Navštívenky mohou být černobílé, barevné, plastické, vyrobené z nejrůznějších materiálů. To vše pravidla etikety připouštějí. O co se však v jejím rámci vedou spory, je používání druhé strany navštívenky. Mnoho firem i jednotlivců využívá druhou stranu vizitky například k anglické verzi údajů uvedených na straně první. V současnosti převažuje mezi odborníky názor, že druhá strana vizitky by měla zůstat spíše nepotíštěna, aby se na ni případně mohly rukou napsat důležité či osobní poznámky. Pro odlišné jazykové mutace navštívenek pak pravidla doporučují zvolit jejich samostatné verze.

Vzhled a styl vizitky reprezentují vkus a charakter jejího majitele, vypovídají o jeho osobnosti či o firemní kultuře.

JAKOU VIZITKU ZVOLIT A CO NA NI NATISKNOUIT

Vizitky se v zásadě dělí do tří základních skupin; nabídnout či obdržet tak můžeme vizitku osobní, pracovní nebo diplomatickou. Toto rozlišení pak rozhoduje o tom, jaké údaje se na kartičce objeví. Na bílých diplomatických vizitkách se nachází jen minimum informací: jméno diplomata, jeho funkce a označení úřadu.

Na osobní navštívenku si může každý nechat natisknout, co se mu líbí. Často se pro zjednodušení doporučuje „pravidlo tří“: kromě jména a příjmení použít tři kontakty, jejichž prostřednictvím se lze s uvedenou osobou nejlépe spojit (tedy telefon, e-mailová adresa a webová stránka). Dříve často uváděná adresa bydliště dnes již není nezbytnou součástí textu na vizitce, naopak se přidávají kontakty na nejrůznější sociální sítě.

Pracovní vizitky obsahují navíc pracovní pozici a adresu zaměstnavatele. Může se stát, že vám název pozice, obzvláště je-li uveden například v angličtině, není úplně jasný: v tom případě je možné se zeptat, jaká profesní náplň se pod uvedeným pojmem přesně skrývá. Kontakty na pracovní vizitce by se měly striktně týkat zaměstnání, soukromý telefon či e-mailovou adresu můžete případně připsat na vizitku pro konkrétní osobu rukou.

PROČ PŘÁVĚ NAVŠTÍVENKA

V češtině se sice zvylo pojmenování vizitka, termín navštívenka však mnohem víc odpovídá účelu, za jakým kartička s osobními údaji původně vznikla. V minulosti se používala při návštěvách jako jakási forma žádosti o přijetí. Příchozí ji předal služebné či komorníkovi, kteří navštívenku následně odnesli hostiteli. Na jejím základě pak host byl, či nebyl uveden dál.

My dnes používáme vizitky při vzájemném předávání kontaktů, nejčastěji už při představování. To ale není jejich jediné využití: navštívenky se samozřejmě také vkládají do speciálně k tomuto účelu

určených nádob při vstupu na společenskou akci. Organizátor má díky tomu dobrý přehled o zúčastněných. Vizitku je zdvořilé přiložit k darům, které se nepředávají přímo osobně, například k poslaným květinám. V tomto případě, zejména pokud je na navštívence napsán vzkaz pro příjemce, je vhodné umístit ji do obálky stejné velikosti.

Samotné předání vizitky není žádná věda, i tady však hrají prim pravidla společenského styku. Jen perfektní vizitka správně zafunguje, je tedy důležité mít navštívenky nepomačkané a čisté. Nenosí se volně po kapsách ani pohozené v kabelce, nýbrž v pevném pouzdře či v peněžence, pokud v ní máte dostatek místa.

RITUÁL PŘEDÁVÁNÍ NAVŠTÍVENKY

Předání vizitky je malý rituál – měla by být předána při představování hned po pozdravu a podání ruky. Etiketa říká, že pokud nám někdo nabídne vizitku, nabídneme mu na oplátku tu svoji. Je prohrěškem proti slušnému chování komukoli svou navštívenku vnucovat, či se jí naopak neomalené dožadovat. Nabízenou vizitku nepokládáme na stůl ani se nesnažíme ji zastrčit někomu do kapsy, pouze ji druhé osobě nabídneme. Nejprve nabízí navštívenku starší či společensky významnější osoba, žena nabízí vizitku muži.

Nabízenou vizitku přijmeme a podíváme se, co je na ní vytištěno, případně ji stručně okomentujeme. Nevňovav jí žádnou pozornost a ihned ji zastrčit třeba do kapsy je považováno přinejmenším za nezdvorné, přečtením jejího obsahu totiž projevujeme druhé straně úctu a zájem. Následně si vizitku buď uložíme, nebo – pokud bude následovat jednání – ji můžeme položit před sebe, abychom měli jméno na očích. Pokud si na obdrženu navštívenku chceme napsat poznámku, není zdvořilé činit tak přímo před očima osoby, od které jsme ji obdrželi.

Před plánovaným setkáním či společenskou akcí je vhodné vždy zkontrolovat, zda u sebe máme vizitek dostatečné množství – obzvláště víme-li, že bude přítomen větší počet jednajících. Je účelné mít vizitky

pro jistotu uloženy na více místech – například ve voze, v peněžence a zároveň v pouzdře v kabelce. Zákon schválnosti totiž funguje spolehlivě a můžete si být jisti, že nejvíc budete navštívenku potřebovat právě v okamžiku, kdy u sebe žádnou mít nebudete. V takovém případě je nevhodnější omluvou věta: „Omlouvám se, ale dnes už jsem bohužel všechny své vizitky rozdala.“

Vizitku je možné předat též osobě i opakovaně, to v případě, že došlo ke změně ve vytištěných údajích. Nedoporučuje se totiž škrtat či přepisovat údaje, a tak je po jakékoli změně potřeba dát si co nejdříve vytisknout navštívenky nové. Pokud jsme se při výměně vizitek zavázali danou osobu co nejdříve zkontaktovat, je nezbytné – a také zdvořilé – tak bez prodlení učinit.

Zkratky na vizitkách

V dřívějších dobách oblíbené mezinárodně používané zkratky začínají znovu získávat na popularitě.

Zatímco osobní vzkazy patří na nepotřetnou stranu vizitky, zkratky se píší malými písmenky do levého dolního rohu na potřetě straně. Není od věci si připomenout, co znamenají:

p.f. *pour féliciter* blahopřání

p.r. *pour remercier* poděkování (například za zaslano kytici poděkujeme posláním vizitky s touto zkratkou)

p.p. *pour présenter* za účelem představení se

p.p.a. *pour annoncer l'arrivée* na vizitkách zasláných pro ohlášení příjezdu či nástupu do funkce

p.p.c. *pour prendre congé* pro rozloučení (při odchodu z funkce či stěhování, vizitka s touto zkratkou se posílala osobám, se kterými se nebylo možno rozloučit osobně či dopisem)

p.c. *pour condoléance* vyjádření soustrasti

p.p.p. *our prendre part* vyjádření účasti ve smyslu soustrast (podobný význam jako předchozí zkratka)

p.f.v. *pour faire visite* za účelem návštěvy (pokud posíláme vizitku někomu, koho bychom chtěli navštívit)

Titul – ano, či ne?

OŽEHAVOU OTÁZKOU ZŮSTÁVÁ, ZDA NA VIZITKÁCH POUŽÍVAT ZÍSKANÉ AKADEMICKÉ TITULY. MY V ČECHÁCH SI NA NĚ DOST POTRPIME, ALEV MNOHA (NEJEN) EVROPSKÝCH ZEMÍCH JEJICH UŽÍVÁNÍ NA NAVŠTÍVENKÁCH ROZHODNĚ NENÍ ZVYKEM. NAVÍC PŘI POUŽITÍ TOHOTO TYPU TITULU NA MEZINÁRODNÍ SCÉNĚ BÝVÁ SLOŽITÉ SEV JEJICH VÝZNAMECH ZORIENTOVAT: NAPŘÍKLAD NÁŠ TITUL INŽENÝR OZNAČUJE V NĚMECKU ABSOLVENTA STŘEDNÍ TECHNICKÉ ŠKOLY. VYSOKOŠKOLÁK TAM TOTIŽ ZÍSKÁVÁ TITUL DIPL. ING. TITULY SE TEDY MOHOU SNADNO PLÉST A VĚST K NEDOROZUMĚNÍM, PROTO BÝVÁ MNOHDY DOPORUČOVÁNO JE ZCELA VYNECHAT. V ČESKÉ VERZI VIZITKY TENTO PROBLÉM NENASTÁVÁ. TITULŮ SE U NÁS UDÍLEJÍ VÍCE NEŽ ČTYŘI DESÍTKY: JSOU TO HODNOSTI AKADEMICKÉ (BC., MGR. NEBO TŘEBA JUDR.), VĚDECKÉ (NAPŘÍKLAD PH.D., KTERÝ NAHRADIL PŮVODNÍ CSC.), VE HŘE JSOU ALE TAKÉ VĚDECKOPEDAGOGICKÉ TITULY (DOCENT, PROFESOR). A ABY SE TO NEPLETLO, UDĚLUJE SE NAVÍC NEAKADEMICKÝ TITUL DIPLOMOVANÝ SPECIALISTA (DIS). V POSLEDNÍ DOBĚ SE POUŽÍVÁJÍ TAKÉ AKADEMICKÉ HODNOSTI ANGLOSASKÉ (MBA, LL.M. ČI BBA), KTERÉ VŠAK PRO MNOHO LIDÍ ZŮSTÁVÁJÍ NEČITELNÉ A ČLOVĚK ČASTO NETUŠÍ, JAK JEJICH NOSITELE OSLOVIT.

Rychlejší kůň *nestačí*

Zjistil jsem, že si začátek seriózního článku zaslouhuje nějakou citaci slavného autora, který textu dodá potenciálně chybějící kvalitu. Takže: „Většina lidí stráví více času a energie chozením kolem problému, místo aby jej řešili.“

Text David Navrátil, Česká spořitelna
Fotografie I23RF

Oproti dřívějším dekadám vzrostla ochota centrálních bank vzít na svá bedra dlouhodobé zvýšení bilancí. Naproti tomu odepsání dluhu tradičním způsobem (tedy default) není vyloučené. Proč? To se dozvíte v následujícím článku.

Kdo je autorem těchto slov, se dozvíte na konci článku. Uvedený citát patří mezi mé oblíbené, protože výstižně popisuje moje zápolení nejen v soukromém životě (v roli manžela, otce, kamaráda, syna), ale i v tom profesním (investor, analytik, autor).

Centrální banky a finanční analytici se točí v jednom takovém kruhu. Neustále předpovídají oživení ekonomiky, návrat inflace do inflačního cíle (tedy ke dvěma procentům), pokles nezaměstnanosti, růst důvěry a mezd... Nicméně stačí jedno dvě čtvrtletí a ukazuje se, že ekonomika a inflace nerostou tak, „jak se čekalo“. A jediné, co se potom s prognózou udělá, je posun očekávaného oživení o další jedno dvě čtvrtletí do budoucnosti. Už i centrální bankéři jsou z toho nervózní. Například nedávná analýza americké centrální banky

(Fed) ukazuje, že inflace dosáhne dvouprocentního cíle až na přelomu roku 2016 a 2017. Stanley Fischer, který byl přijat do Fed jako známý jestřáb, tedy člověk preferující spíše vyšší sazby, tak poukazuje na neschopnost centrálních bank nakopnout ekonomiky.

FED VS. BOJ: DVĚ CENTRÁLNÍ BANKY, DVA ODLIŠNÉ PŘÍSTUPY

Na podzim ukončil Fed nákupy dluhopisů na svou bilanci. Naprosto podle očekávání. Nyní se čeká, kdy začne zvyšovat sazby. Trh je velmi nervózní a jedno překvapivé makroekonomické číslo je schopné posunout odhad prvního zvýšení v řádu měsíců. První krok se předpokládá v polovině roku 2015. Podle mého názoru však není ani tak zajímavé, kdy se sazby poprvé zvednou, ale kam a jak rychle porostou. Například sama centrální banka čeká, že sazby zvýší na 3,5 procenta. Že by sazby rostly tak rychle, to si nemyslí ani trh, ani já.

Mimochodem, Fed v listopadu (16. 11. 2014)

oslavil stoleté výročí otevření regionálních poboček. Jaké dostal na začátku instrukce? Tehdejší americký ministr financí McAdoo napsal: „Nakupte pár židlí a borovicové stoly. Najměte nějaké úředníky a stenografky, namalujte ‚Federal Reserve Bank‘ na dveře budovy a otevřete. Způsob, jak začít, je prostě začít. Když začnete, vše postupně vyřeší praxe.“ Dokonalé!

Je zajímavé, že zatímco v případě USA mluvíme o blížícím se zvýšení sazeb, na druhé straně Pacifiku japonská centrální banka (BoJ) dělá přesný opak: čím dál více svou měnovou politikou uvolňuje. V listopadu rozhodla o navýšení cíle měnové expanze a ročně nakoupí na svou bilanci státní dluhopisy a další aktiva v hodnotě 80 bilionů JPY, tedy asi 720 miliard USD (jde o navýšení cíle o 270 miliard USD). Japonská centrální banka prostě vidí více deflační tlaky nežli ta americká. A hodlá takto dále nakupovat, dokud se inflace nestabilizuje na dvou procentech. Jen pro představu: Fed nakupoval 6 procent HDP před začátkem taperingu (tj. před začátkem snižování objemu nakupovaných dluhopisů), Japonsko 14 procent HDP. Jde tedy o výrazně vyšší expanzi.

Japonsko je takovou živou laboratoří pro země v Evropě a USA. Trápí ho podobný problém: vysoké zadlužení. A už nyní pociťuje druhý faktor, který se postupně projevuje i v dalších vyspělých ekonomikách, a tím je stárnutí populace.

Nejdříve dluh: hrubý dluh vlády je přibližně 250 procent HDP. Takto extrémně vysoký dluh s sebou samozřejmě nese náklady. Japonsko má štěstí v tom, že například průměrný výnos desetiletého státního dluhopisu se pohybuje kolem půl procenta. Ano, japonská vláda zaplatí jen půl procenta za

úvěr na deset let. Teď si ale představte, co by se stalo, kdyby tyto výnosy vzrostly o dvě procenta. V historickém kontextu jde o stále velmi nízký výnos. Nicméně už dvě procenta by znamenala, že by úrokové náklady ukously 80 procent z daňových příjmů. Což uznáte, že není zcela udržitelné. Takže rozkaz zní jasně: výnosy nesmějí růst. Proto centrální banka nakupuje dluhopisy na svou bilanci, tím snižuje nabídku dluhu, což tlačí výnosy dolů. Proč by ale výnosy měly mít tendenci růst? Tím se dostáváme ke druhému faktoru. Když populace začne stárnout, v zemi začne ubývat těch, co pracují a spoří, a přibývá těch, co jsou v důchodu a své úspory začínají utrácet. Ti první spoří a zvyšují poptávku po investičních instrumentech. V případě dluhopisů tak tlačí na pokles výnosů. Druhá skupina naopak tím, že prodává své cenné papíry, tlačí na růst výnosů. A právě v těchto letech zrychlil – proto musí i centrální banka zrychlovat svou aktivitu.

JAK ROZHÝBAT BANKY

Když se podíváme do eurozóny, tam v letošním roce proběhl takzvaný test aktiv bank a stres test. Měl přinést vyčištění bilanci bank v Evropské měnové unii (EMU) a nastartovat jejich úvěrovou aktivitu. Výsledkem ročního testování byl požadavek na zvýšení kapitálu o zhruba devět miliard EUR. Pozor, to není celkové navýšení kapitálu, které evropské banky udělaly. Od loňského roku navýšily kapitál o zhruba 200 miliard. Nicméně z reakce trhu je jasné, že ani toto kapitálové navýšení ještě není zcela dostatečné pro roztočení úvěrů. Přitom jsou podniky v EMU šestkrát závislejší na úvěrech než v USA, takže ta potřebuje fungující banky.

Evropská centrální banka (ECB) proto přichystala další opatření, která by měla rozhybat aktivitu bank. Za prvé začala nakupovat kryté dluhopisy. V prosinci začne nakupovat ABS. Cílem je zvýšit bilanci o jeden bilion eur. Prezident ECB Mario Draghi se nechal slyšet, že „... další nestandardní opatření mohou zahrnovat nákupy celé řady aktiv a jedním z nich jsou vládní dluhopisy“. Draghi zároveň už vidí, že jejich opatření začínají podporovat úvěrovou aktivitu. Skutečně? S růstem HDP kolem jednoho procenta je konzistentní růst úvěrů podnikům o procenta čtyři. A ty nadále klesají meziročně blízko dvou procent. Je pravda, že banky hlásí uvolnění kreditních standardů, v následujících měsících uvidíme, zda jsou na úvěrovou expanzi připravené. Průzkumy jasně ukazují, že ECB bude muset přijít ještě s dalšími opatřeními, jako například nákupy korporátních dluhopisů, případně státních dluhopisů.

Podívejme se na vyspělé ekonomiky z odstavu.

Na podzim ukončil Fed nákupy dluhopisů na svou bilanci. Naprosto podle očekávání. Nyní se čeká, kdy začne zvyšovat sazby. Trh je velmi nervózní a jedno překvapivé makroekonomické číslo je schopné posunout odhad prvního zvýšení v řádu měsíců.

Expertka na dluhové krize Carmen Reinhartová s kolegou Christophem Trebeschem říkají, že většina třicátých let byla pro evropské země „ztracenou dekadou“, podobně jako osmdesátky pro Latinskou Ameriku a Afriku. „V obou případech proběhlo mnoho konferencí a mezinárodních summitů, které měly vyřešit problém nadměrného dluhu, jež země nakumulovaly. Došlo však pouze k odložení odpisů dluhu a defaultů zemí, nikoli k jejich zabrání.“ Autoři dále poukazují, že správně provedený odpis dluhu vedl k akceleraci růstu, ke zlepšení nákladu na dluh a udržitelnosti dluhu a postupně i k opětovnému přístupu na trhy. Průměrný odpis dluhu činil 21 % HDP pro vyspělé a 16 % pro rozvíjející se ekonomiky. Připomínám, že Carmen je spoluautorkou známé knížky „Tentokrát je to jinak: Osm století finanční pošestlosti“.

To, co se změnilo, je ochota centrálních bank na svá bedra nabrat tento nadměrný dluh. Na svá bedra znamená na svou bilanci. Příkláním se k tomu, že toto řešení je pravděpodobnější. Tedy dlouhodobé zvýšení bilancí centrálních bank. A větší, než co doteď převedly. V Japonsku jsou stále ještě na začátku. EMU je na startu. Ale pozor, to neznamená, že odepsání dluhu tradičním způsobem (tedy default) je vyloučené. Naopak. Pravděpodobnost není nulová a navíc roste. Proč? Protože dlouhé období vysoké nezaměstnanosti, nerovnost v rozdělení příjmů, frustrace a deprese představují ideální podhoubí pro růst oblby populistických stran, které ve svém instrumentáriu samozřejmě mají hesla typu „zbavme se dluhů, nesplácáme, nebudeme přece platit bohatým zahraničním finančníkům“. Nejde o žádnou marginalii. Stačí mrknout na volební průzkumy: v Itálii má Pět hvězd 20 %, řecká Syriza třetinu a španělské Podemos (Můžeme) necelých 28 %. To je dost. Když se člověk podívá na výnosy dluhopisů na periferii EMU, očividně finanční trh s touto možností moc neoperuje – výnosy by měly být vyšší. Ale vždyť Draghi přece prohlásil, že zachrání EMU, ať to stojí, co to stojí? To ano, ale tyto strany zároveň říkají, že vedle odpisu dluhu chtějí vrácení vlastní měny. Takže

by byly mimo EMU, tedy mimo oblast, kde Draghi bude „dělat zázraky“.

OPEC SE DOHODL NA TOM, ŽE SE NEDOHODNE

Generální sekretář Abdalla El-Badri řekl, že země OPEC budou produkovat 30 milionů barelů denně během příštích šesti měsíců a sledovat, jak se bude trh vyvíjet.

Je jasné, že takový pokles cen ropy má své vítěze a své poražené. Na straně vítězů jsou země dovážející ropy. Ta tak může dodat výrazně pozitivní impulz státům v EMU a zpracovatelskému průmyslu. Vídat pokles cen ropy mohou spotřebitelé. Podle našich odhadů lze zvýšit reálnou spotřebu díky jejich úsporám na benzínu a naftě asi o půl procentního bodu. Kolega Jan Šedina spočítal, že v průměru každému z nás může pokles cen ropy ušetřit kolem šesti stovek ročně. To nezní nijak závratně, ale výpočet zahrnuje i batolata. O půl procenta vyšší růst je ve světle nízkých růstů v posledních letech docela dobrým impulzem.

Poraženými jsou především země, které mají náročné populistické rozpočty financované právě z příjmů z ropy. Tedy Rusko, Írán a Venezuela. Především pro Rusko to je geopolitickou lekcí za jeho akce v Evropě.

Jaká by vlastně měla být cena ropy? To je dobrá otázka. Ropa je používána jako surovina, takže pokud se nemění struktura globální ekonomiky a technologie, měl by být podíl ceny ropy na světovém HDP přibližně stabilní. Po ropném šoku v osmdesátých letech došlo k výraznému snížení náročnosti ekonomik na ropu, kde se držela někdy od 1985 do 2005. Pokud bychom vzali toto období za bernou minci, pak by se cena ropy měla pohybovat mezi 50 až 90 dolary, tedy s průměrem na 70.

Mimochodem autorem citátu ze začátku článku je Henry Ford. Je původcem i dalšího výroku, který dobře popisuje tendenci lidstva uvažovat v zaběhaných kolejkách: „Kdybych se zeptal lidí, co chtějí, tak by řekli, že rychlejší koně.“

Velkým pozitivem pro ekonomiky je pokles ceny ropy. Ta od léta poklesla o více než třetinu. Nedávno proběhlo zasedání OPEC sdružující dvanáct zemí exportujících ropu. Na programu jednání byla otázka, zda omezit těžbu ve světle propadu cen. K žádnému omezení těžby ale nedojde.

Máte plán, jak mít hodně peněz v době, kdy budete mít spoustu času?

Finanční plán Vám umožní investovat do toho, co chcete dělat v budoucnu právě Vy.

Každý má jiná přání, potřeby a očekávání. V rámci služby BLUE tak budete mít k dispozici Investičního specialistu, který pro Vás najde optimální investiční řešení na míru. Ukáže Vám, jak efektivně rozložit stávající peníze tak, abyste vydělali na to, co si přejete, a zároveň ochránili jejich hodnotu. Díky tomu se například můžete vydat na cesty, až se Vaše děti vydají na tu svoji. Vyzkoušejte i Vy nový standard osobního bankovníctví služby BLUE.

Nový standard
osobního bankovníctví **blue**

Souostroví v rovníkové oblasti západně od Indie je jedním ze skutečných pozemských rájů. Západ slunce na obzoru můžete střídát s objevováním takových divů pod hladinou, jako jsou perutýni (na obrázku vpravo), manty či pestrobarevní koráli.

Malé *divy*

Obloha zrudla zapadajícím sluncem a mraky kreslí nad nekonečným horizontem zvláštní obrazy, co se každou vteřinou mění. Vnímám, jak mi ohromná energie už temného šedivého oceánu proudí celým tělem. V tu chvíli zjišťuji, že nejsem sama, kdo se na palubě Ari Queen loučí s dalším výjimečným dnem. „Nikdy tuhle chvíli nezmeškám,“ slyším za sebou známý hlas potápěčského instruktora.

Text a foto **Petra Doležalová**

Mimo turistické resorty zejí pláže často prázdnotou.

Svátek tance Bodu beru na Rasdhoo je součástí kulturní tradice.

Moře pokrývá většinu plochy Malediv a je hlavní devizou ostrovního ráje, který byl dlouhá léta střežen přísným diktátorským režimem: mnohé ostrovy zůstávaly uzavřené.

Aslam křičuje na safari lodích ostrovním rájem Malediv už šestnáct let, nejčastěji ve vodách Ari Atolu. Nejen proto, že je jedním z nevyhlášenějších mezi milovníky podmořského světa, ale jako správný Maledivec je patriot a jeho rodný ostrov je součástí právě tohoto z celkem 26 atolů.

Přestože rozloha ostrovního státu Malediv tvoří 90 tisíc čtverečních kilometrů a celkový počet ostrovů a ostrůvků dosahuje 1 192, jen 129 z nich je obydlených. Ty největší ostrovy za chvíli obejdete, zatímco ty menší po přílivu klidně zmizí pod hladinou. Moře pokrývá většinu plochy Malediv a je hlavní devizou ostrovního ráje, který byl dlouhá léta střežen přísným diktátorským režimem. Když se v sedmdesátých letech minulého století začalo s rozvojem masové turistiky, nemělo to na střídmost kulturu konzervativního muslimského obyvatelstva většiny ostrovů žádný vliv. A tak zatímco na jednom ostrově hýřili v bikinách a s nejdražším šampaňským v ruce turisté v resortu připomínajícím pohádku Tisíce a jedné noci, na sousedním, vzdáleném jen pár minut cesty lodí, se spořádání domorodci oddávali kapitolám koránu.

Díky změně v zákoně se před čtyřmi lety uvolnila možnost cestovat i na donedávna uzavřené ostrovy, které vláda „držela na uzdě“. A tak se neskutečná modř oceánu a bílé pláže otevřely i těm, kteří nechtějí utrácet stovky dolarů za jedinou noc v resortu a dávají přednost malým penzionům

a poznávání místního života. Tam, kde nechybí podnikatelský duch, je šance na k úspěch téměř jistá.

FUVAHMULAH: OSTROV PŘÍLEŽITOSTÍ

Docela velkoryse pojali lokální ubytování na největším ostrově Malediv, ztraceném uprostřed Rovníkového průlivu, jímž je Fuvahmulah. Ostrov, který je současně jediným ostrovem atolu, měří na délku pět a na šířku jeden kilometr. A jako jeden z mála se může pochlubit i kusem zpevněné silnice vedoucí na letiště.

Neobvykle hustě zalesněný Fuvahmulah patří mezi neúrodnější místa oblasti. Kuchař v nedávno otevřeném penzionu Viluxer Retreat nám každé ráno servíruje na talíř papáje, pomeranče a ananasy vypěstované jen kousek odtud. Maledivskou kuchyni, kterou tvoří především kari, ryby a nudle, dokázal díky své praxi v italském hotelu povýšit na neskutečný kulinářský zážitek a po každém jídle se za námi zastaví, aby si mohl vychutnat naše neskrývané nadšení.

Přátelství domorodců, s nímž se tu setkáváme už od samého přiletu, nás mile překvapuje. Průvodci nám s nadšením ukazují místní poklady – dvě sladkovodní jezera, což je na Maledivách kuriozita. Jak se brzy dozvídáme, jsme tu v tuto dobu jediní cizinci, z druhého penzionu odjel anglický pár minulý týden. Dostat se sem není úplně snadné, ale v budoucí přitažlivost ostrova věří nejen Saud, majitel Viluxer Retreat, ale také další místní úspěšný podnikatel

Ahmed, který se co nevidět chystá otevřít nový velký specializovaný hotel s potápěčskou základnou. Díky tomu, že se v jižní oblasti Malediv lovilo šetrně, tu dnes proplouvá velké množství žraloků i želv, a místní lokality se tak stávají vyhledávaným cílem milovníků podmořského světa.

Saudův životní příběh připomíná pohádku. Pochází z chudé rodiny; jako malý kluk spával na lodi, aby měl z čeho žít, naučil se od své sestry šít. Léta se jakž takž protloukal jako krejčí na ulici hlavního města Male, když jej zde objevil a následně zaměstnal majitel oděvní továrny. Tehdy se mu otevřel svět. Školní uniformy, které sám navrhl, se uchytily a přinesly ohromné zakázky po celých Maledivách. Vystudoval, osamostatnil se a otevřel si vlastní firmu. Přízeň osudu vnímá také částečně jako závazek: vrátil se na rodný Fuvahmulah podnikat – zaměstnává domorodé obyvatele a upřednostňuje nejen šikovné, ale i ty, kterým se zrovna nevede.

Na příliv turistů se připravují i místní drobní řemeslníci, i když zatím ještě pomalu. Tři lakované vázy jsou momentálně to jediné, čím se zdejší umělec může před naší zvědavou kamerou pochlubit. Je konec srpna, sezona začne v říjnu a pracovní tempo tu až na výjimky příliš nenarušuje zaběhlý, tak trochu líný rytmus ostrovního života. Ráno se domorodci shromažďují v přístavu a sledují, jak se v noci vedlo rybářům. Rybolov je tu jedním z hlavních zdrojů příjmu a vedle turismu zaměstnává většinu obyvatel.

Po dešti se v ulicích malých ostrůvků nejlépe jezdí na kole či na skútru.

Specialitou zdejších resortů jsou bungalovy s přímým přístupem do moře.

Tradiční keramika se začne po příchodu turistů vyrábět na Fuvahmulah ve velkém.

Na některé z ostrovů se dostanete jen soukromou lodí nebo hydroplánem.

SVĚT NA DLANI

Laamu má i vlastní soukromou pláž pro hotelové hosty.

FOTBAL, SKÚTRY A ODPADKY

Starší ostrované vysedávají ve zvláštních sedátkách. Sedačky ze síťoviny jsou zavěšené na obdélníkovém rámu a najdete je v přibytcích i venku, prostě všude tam, kde se odpočívá. Říká se jim džoli a v minulosti tento neobvyklý sedací nábytek vyráběli z kokosového vlákna a dřevěných latí, dnes však vítězí kombinace ocelových trubek a plastového pletiva. Připadáte si tak trochu jako v nákupním koši, malém i pro drobné Maledivce. Na nás ovšem neobvykle působí i větší dřevěné plošiny zavěšené na stromě nebo na trojúhelníkovém rámu, kterému tady říkají plovoucí postel. Slouží jako gauč a větrák v jednom, houpáním na něm se totiž můžete příjemně ochlazovat, a jak zjišťuji, když projíždíme na skútru s jedním z průvodců palmovým hájem, jsou tu skutečně v kurzu...

Na jejich důkladnější prozkoumání ale nemáme čas, spěcháme, abychom stihli velký fotbalový zápas, nejoblíbenější sport na Maledivách. Skútr tu má téměř každý a v ulicích mezi betonovými domky, většinou ukrytými za vysokými barevnými zdmi – často vyvedenými v barvách politické strany, již jsou majitelé domu nakloněni –, projíždějí houfy známých a vesele konverzují. A když zaprší a ulice se záhy změní v řeku, je skútr vedle bicyklu nejrychlejším způsobem dopravy.

Dlouhé prázdné pláže lemované palmovým hájem jsou často ještě krásnější, než jak je vyobrazují

reklamní brožurky. Tedy na první pohled. Mimo resorty a hotely totiž můžete na plážích narazit i na hromady odpadků. S nimi si tu bohužel zdejší moc hlavu nelámou a je jim jedno, kam odhozená plastová láhev dopadne. Některé z ostrovů už tento problém zdárně řeší, jiné nejsou na příchod návštěvníků dosud zralé. A tak docela rozmrzele opouštíme třeba malý ostrov Dhangethi, jehož přístav včetně laviček sice natřeli podle politické strany zvítězivší v posledních volbách na zářivě růžovou, s úklidem pláží si však zdejší starostka ani nikdo jiný hlavu neláme – vždyť je přece ulice se suvenýry, kam denně přijíždějí lodě z resortů, od moře daleko.

KDE MUŽI TANČÍ

Kromě resortů mají jen některé penziony a malé hotýlky svou vlastní „bikiny beach“, tedy pláž, kde se můžete slunit „po evropsku“. Veřejné pláže vedle toho často zejí prázdnotou, protože místní strážci pořádku mají oči takřka všude a striktně vyžadují, aby se cizinky koupaly v jediném povoleném plážovém úboru – tedy tričku a šortkách. Ramena zahalená alespoň lehkým šátkem i při návštěvě dalších ostrovů.

Bum bum, bum bum... ozývá se vpozdvečer z ulic malebného Rasdhoo. Místní skupina chlapců pilně nacvičuje vystoupení na soutěži Bodu beru, však je taky považována za žhavého adepta na vítězství. Bodu beru znamená v překladu velký buben a jde o

nejznámější z tradičních maledivských hudebně-tanečních žánrů. Dvojice mladíků se nejprve ležerně pohupuje v bocích a ladně krouží pažemi, zatímco zpěv a rytmus bubnů přidává na intenzitě až do šilenceho rytmu a kluci „vaří“ jako mistři tanečních škol... K alespoň nenápadnému podupávání strhnou i většinu přihlížejících. Náhle se však spouští prudký déšť, a tak jsme vyzváni, abychom skupinu následovali do „zkušebny“ v prostém domě jednoho z hudebníků. Tam pak neúnavně bubnují další dvě hodiny, až už ani centimetr jejich košil nezůstane suchý, a my zcela propadáme zběsilému rytmu i náladě...

DIVY POD HLADINOU

Kromě nákladnějších rychlých lodních taxi a místních leteckých linek, které ovšem létají jen na některé ostrovy, tu můžete pojmout cestování i stylověji – vznést se nad ostrovy malým hydroplánem. Výhled na bělostné pláže rozesteté po tyrkysové hladině patří k těm nejkrásnějším na zemi. K většině z více než sta luxusních maledivských resortů tento způsob dopravy patří a je součástí zážitku, který si mnozí dopřejí jednou za život. Mezi lokálními ostrovy však pravidelně a za pár korun pendlují místní i batůžkáři plavidlem zvaným dhóni. Tradiční barevná dřevěná loď tu plní roli autobusu, kamionu, výletní i potápěčské lodě. Jejím vzorem byla kdysi původní arabská plachetnice, podoba však byla vybroušena natolik, že ji lze považovat za maledivský vynález. Jeden člen

Dlouhé prázdné pláže lemované palmovým hájem jsou často ještě krásnější, než jak je vyobrazují reklamní brožurky.

SVĚT NA DLANI

Nikde jinde na světě není taková tlačenice druhů ryb jako na korálovém útesu, a na Maledivách jsou opravdu pohádkové.

Blízká setkání s mantou atlantskou paří k největším lákadlům zdejší oblasti.

Dhóni slouží jako praktická potápěčská loď.

Zvlášť brzy ráno bylo na útesech trochu těsno...

Když do ranní tmy zahrčí Aslam šíleným zvonem, je nejvyšší čas nacpat se do neoprenu a připravit se na jeden z nejkrásnějších budíček, které známe.

posádky signalizuje cestu z vysoké přídě rozrážející rozbourané moře, zatímco lodivod na zádi nohou kormidluje.

Jedna z dhóni doprovází také naši loď Ari Queen kolem Ari Atolu. A když každé ráno, ještě za tmy, zahrčí Aslam šíleným zvonem, víme, že je půl šesté, tedy nejvyšší čas skočit na dhóni, nacpat se do neoprenu a připravit se na jeden z nejkrásnějších budíček, které známe. V šest hodin se už na útesu střídá rybí „noční směna“ s tou denní, a tak je pod hladinou místy druhově narváno... Proplouváme mezi barevnými hejny, a když máme štěstí, zahlédneme žraloky, želvy, manty nebo rejnoky, jejichž koncentrací jsou zdejší lokality vyhlášené. Tak pestré potápěčské menu je k vidění jen na několika místech světa a Aslam nám hned na brifinku vyjmenuje celou škálu živočichů, které možná potkáme. Většinou se jeho předpověď naplní... Občas nás pod hladinu

čeká i pořádná „jízda“, dobrá viditelnost totiž znamená silný proud a ten se může bleskurychle změnit. A tak na jednom místě doslova vlajeme, ukotvení kotvičkou na místě snad s nejkrásnějším měkkým korálem v barvách od žluté přes oranžovou a růžovou, zatímco na jižním cípu Ari Atolu v lokalitě, kde je velká šance potkat překrásného žraloka obrovského, letíme v proudu jako ve vlaku.

Raz, dva, tři! Skáče do vody jen s maskou, šnorchlem a ploutvemi a jako o překot plaveme směrem, kde naši průvodci zahlédli žraloka obrovského, největšího žraloka, který se živí planktonem. Najednou se pode mnou vynoří typická tečkováná kůže a obrovská tlama... Instinktivně uhybám, aby nemusel měnit směr. Je to nepopsatelný pohled! Asi sedmimetrový krasavec si s námi hraje hodinu a půl a my si ve zběsilém rytmu užíváme jeho krásy, lemované paprsky slunce pronikajícími pod hladinu.

POKLADY NOCI

Večerní západ je po dnešním silném zážitku ještě krásnější. Noční ponory patří k těm nejmalebnějším, jsou vstupem do jiného, tajemného světa. Když se po setmění na jeden takový vydáváme, záře reflektorů naší lodi okamžitě přiláká dvě manty atlantské. Tančí pod lodí a jedna po druhé se točí až u hladiny. Už když klesnu do patnácti metrů, vidím, jak její překrásná „křídla“ s rozpětím asi sedmi metrů najíždějí do silné záře světel kamery. A když se jedna z mant náhle objeví hned za mnou takřka na dosah dlaně, je pohled do její otevřené tlamy fascinující! Ke spánku nakonec uléháme až nad ránem – s vědomím, že usínání i probouzení s oceánem jsou nebezpečně návykové...

Maledivy

○ Na Maledivách žije 330 tisíc obyvatel, z nichž asi 80 tisíc obývá hlavní město Male, které má 1,7 kilometru na délku a je kilometr široké. Jako nejlidnatější ostrov světa je divokou rušnou džunglí kontrastující s klidnými ostrovy, přesto stojí za návštěvu jeho místní tržiště, rybí trh

i netradiční architektura. V současné době probíhá velká výstavba na uměle vybudovaném vedlejším ostrově Hulhumalé, kam se většina místních stěhuje. Na tomto ostrově je také mezinárodní letiště.

○ Převládajícím náboženstvím na Maledivách je islám, proto zde i pro

ženy turistiky platí jistá omezení jako v jiných muslimských zemích. A pokud nemůžete do resortu, počítejte s tím, že i pivo dostanete pouze nealkoholické. V zemi platí zákaz dovozu alkoholu, jehož přísnost přebíjí jen vidina zisku od turistů v luxusních resortech. Chcete-li na pivo, pak jedině do resortu.

Escape to Nature. Útěk na Maledivy bude šestým ze série dokumentů „Útěk do přírody“ tvůrčí dvojice Libora Špačka a Petry Doležalové, kteří se zaměřují na produkci filmů a fotografií z podmořského prostředí a suchozemské oblasti nejmalebnějších míst na Zemi s rituály domorodého obyvatelstva. Za snímky z této série již získali přes 45 cen na mezinárodních filmových festivalech. Dokumenty pravidelně zařazuje do vysílání Česká televize, která je i koproducentem právě připravovaných tří dílů, jejichž hlavním partnerem se stala Investiční společnost České spořitelny. Ukázky z filmů můžete vidět na stránkách www.escape-tonature.eu.

Ve vkusně umírněném interiéru Ariho restaurantu vyniknou chuťové perly jižní Asie připravené podle tradičních receptur přímo před vašimi očima.

GURMÁNKA

Slunce *na talíři*

Pokud jste propadli asijské kuchyni, musíte navštívit nedávno otevřenou restauraci vyhlášeného šéfkuchaře Ariho Munandara. Všechny chutě největšího kontinentu sestavil do jednoduchého menu, největší důraz přitom kladl na tóny jihu – od rodné Indonésie po Maledivy.

Text **Darina Sieglóvá** Fotografie **archiv**

Ari Munandar je špičkový šéfkuchař, který v Praze vedl kuchyně luxusních pražských hotelů Hilton a Mandarin Oriental. Velkým podnikům dal ale nakonec sbohem, aby si mohl konečně otevřít vlastní restauraci. Najdete ji přímo v horní části náměstí Míru v Praze. Je umístěna v suterénu budovy a zařízena čistě, skoro až trochu stroze: prosté stoly z tmavého dřeva, bílé stěny, nenápadná, decentní výzdoba, jednoduché prostírání. A otevřená kuchyně. Pokud se vám podaří zarezervovat si stůl na dohled výdejního pultu, máte o zábavu postaráno. Pozorovat kuchaře v akci je zážitek, v pánvích to syčí, pod nimi šlehají plameny a hbité ruce kouzlí jednu dobrotu za druhou.

V menu najdete autentické asijské speciality připravené z vybraných surovin, a pokud nepřijdete ve velkém počtu, musíte se smířit s tím, že za jednu návštěvu nemáte šanci ochutnat ani polovinu toho, co vás zaujme. Ceny přitom odpovídají použitým surovinám, za pokrmy s levnějšími kusy masa zaplatíte méně než například za steak, rozhodně to ale neznamená, že jídlo s bůčkem je horší. Naopak, právě dušený bůček se možná stane místní nejoblíbenější lahůdkou.

Na začátek si rozhodně musíte objednat opražené mušle svatého Jakuba s máslem miso a pikantním dresinkem z černých fazolí. A rovnou zapuďte

myšlenku, že tento pokrm budete mezi sebou sdílet. Protože až jej ochutnáte, budete vážně zvažovat, že si to objednáte ještě jednou. A také se může stát, že už nic jiného ani nebudete chtít. Což by ale na druhou stranu byla škoda – skvělé jsou totiž i právě tak akorát pikantní křupavé krevety v tamarindové glazuře anebo svěží tuňákový salát s avokádem, limetkou a pikantní pastou sambal. Teď v zimě zvolte pro zahřátí kuřecí polévku se skleněnými nudlemi soto ayam banjar, kterou si můžete dochutit limetkou, a ještě pálivější sambal oelek. Mimochodem, vybíráte-li si obvykle dlouhou, zkuste jako úplně první jídlo pikantní hranolky z příloh. Tahle chuť sladkého, kyselého, pálivého i jinak kořeněného totiž skvěle navnadí vaše chuťové pohárky a i víno se vám při zobání těchto drobných různorodých kousků bude vybírat lépe.

Ovšem zvolit si hlavní chod není v Ariho restaurantu vůbec snadné, na výběr máte hned tři variace jídel: z grilu, z woku a z hrnce. Také zbožňujete chuť burákového másla? Pak je jasnou volbou satay, které si zde můžete dát buď kuřecí, nebo vepřové. Za hřích ale stojí i ayam bakar bumbu rujak (grilované kukuřičné kuřátko v indonéském koření s pikantním dipem), indické jehněčí kotletky v kmínovo-koriandrové marinádě a sladké kukuřičné omáčky, dokřupava pečený bůček v sladkokyselém

dipu či grilované plněné kalamáry v pikantní omáčce pesmol.

Také jídla z woku umějí u Ariho velmi dobře, favority na nejoblíbenější jídla tohoto podniku jsou ale pokrmy z hrnce. Ať už třeba třepový bůček balinese babi kecap, nebo kalio ayam (dušené kuřecí kari v kokosovém mléce).

Vrcholem večera pak budou dezerty – a než se vám z těch exotických názvů i příchutí začne točit hlava, odhodte zábrany a objednejte si kokosový pudink se vši parádou: dostanete dezert jako z michelinské restaurace. Pak pochopíte varování z webu restaurace: Pozor, na Ariho kuchyni vzniká závislost!

Javánek Ari Munandar začínal v londýnském Hiltonu. Dnes ve vlastním podniku seznamuje Čechy s kuchyní své domoviny.

Znáte skutečnou cenu cen

Od chvíle, kdy začaly vznikat trhy s cennými papíry, trápí jejich aktuální i potenciální držitele zásadní otázka: Jaká je jejich hodnota? Jaká je jejich správná tržní cena? Už od dob faraonů vlastníkům velmi záleželo na tom, aby měli co nejpřesnější přehled o tom, co vlastní.

V době rodících se kapitálových trhů byl proto pohotově po ruce nástroj vylepšovaný po tisíciletí: účetnictví. To už bylo natolik vyspělé, že nepracovalo jen se statickou hodnotou majetku, ale také s rentou (tedy výnosem, který mohl majetek, primárně pozemky, poskytnout) a úrokem (tedy časovou hodnotou peněz). Všechny tyto nástroje se staly základem pro vznik celé škály metod snažících se objektivně určit hodnotu cenných papírů, dnes známých jako fundamentální analýza.

Vznik trhu s cennými papíry byl do značné míry motivován snahou rozdělit riziko u sice potenciálně velmi výnosných, ale také značně nákladných a riskantních operací. Hodnota majetku vloženého do operace se dala určit jednoduše, posoudit potenciální výnosy a rizika byl však zcela jiný problém. Ze zdánlivě jednoduchého úkolu s jednoznačným výsledkem se kvůli nejistotám spojeným s oceňováním stala ruleta. K fundamentální analýze, tedy snaze objektivně určit hodnotu majetku na základě jeho účetní hodnoty a očekávaného výnosu aktiv a z toho pak stanovit správnou cenu, se na základě zkušeností s nevyzpytatelností chování finančních trhů přidaly postupně technická, psychologická a kvantitativní analýza, které se víceméně nezabývají „objektivní“ hodnotou majetku, jíž je podložen cenný papír, ale namísto toho se snaží informace „vydestilovat“ z chování investorů.

FUNDAMENTÁLNÍ HODNOTA

Výchozím předpokladem je definice fundamentální hodnoty: „hodnota aktiva je rovna diskontovanému součtu budoucích peněžních toků, které toto aktivum vygeneruje“. Z tohoto principu se odvozují fundamentální metody ohodnocování jak dluhových cenných papírů (směnky, dluhopisy, certifikáty apod.), tak podílnických cenných papírů (akcie) a derivátů (futures, opce, swapy atd.).*

Nejjednodušší je situace u dluhopisů s fixním úročením, kde máme předem dány parametry k stanovení peněžních toků. Přesto ani zde není fundamentální analýza schopna poskytnout objektivně jedinou správnou cenu. Empirickým důkazem je intenzivní obchodování na dluhopisových trzích provázané značným kolísáním cen. V čem tkví zdroje nejistoty? Prvním je riziko nesplacení dluhopisu. Pravděpodobnost nesplacení závisí na současném a budoucím stavu ekonomiky. Do hodnoty dluhopisu se tak dostává neodstranitelná nejistota daná neurčitostí budoucího vývoje ekonomiky, a tím také prostor pro subjektivní názory generující výkyvy cen. Podobně působí také další faktory ovlivňující cenu dluhopisů: inflace, reinvestiční riziko a vývoj výnosů alternativních investic.

U akcií je situace ještě komplikovanější než u dluhopisů, protože peněžní toky generované akciovými společnostmi jsou nejisté. Zatímco

ných papírů?

u dluhopisů existuje standardní a široce používaný model pro výpočet jejich hodnoty, u akcií je to celá řada metod různým způsobem realizujících fundamentální ohodnocení.

Přímocará a nejpoblárnější je metoda diskontování dividendového toku a její varianty. Podobně, jako je u dluhopisu výnosem investora kuponová platba, je u akcie výnosem investora dividenda. Můžeme tedy použít obdobný model, jakým oceňujeme dluhopisy. První zásadní odlišností od dluhopisu s fixním výnosem je větší nebo menší proměnlivost dividend. Analytici se snaží dividendové toky odhadovat buď na základě zjednodušených modelů, nebo detailním modelováním budoucího hospodaření společnosti. Teoreticky by mělo podstatně lepší výsledky poskytnout detailní modelování, prakticky tomu tak však není, protože akcie je v principu perpetuita (tedy cenný papír přinášející výnos „věčně“) a velká část její hodnoty je dána výnosy za období, které nedokáže namodelovat nikdo. Rozdíl mezi detailním modelem a hrubým odhadem může být zanedbatelný.

EKONOMICKÁ PŘIDANÁ A POKRAČUJÍCÍ HODNOTA

Druhou fundamentální metodou je tzv. EVA (economic value added – ekonomická přidaná hodnota). Jde o rozdíl mezi čistým provozním ziskem po zdanění a náklady investovaného kapitálu. EVA byla vytvořena a je využívána především jako nástroj pro hodnocení výkonnosti managementu a pro účely investičního bankovníctví. Je ale možné použít ji i jako nástroj určení fundamentální hodnoty podniku pro investiční účely. Třetím příkladem je metoda analýzy pokračující hodnoty (residual value analysis). Jde o variantu diskontování peněžních toků, v níž se soustředujeme na určení hodnoty podniku v dlouhém období. Důvodem pro tento postup je, že tato hodnota představuje často podstatnou část (až 70 %) hodnoty podniku.

FUNDAMENTÁLNÍ ANALÝZA VČERA A DNES

Snaha fundamentálně oceňovat cenné papíry je stejně stará jako ony, ale systematický základ dostala až ve třicátých letech minulého století.

Za zakladatele moderní fundamentální analýzy je pokládán Benjamin Graham, který vypracoval metody ocenění podniku založené na systematické analýze informací. Inspiroval řadu následovníků, jeho metody došly širokého uplatnění především v období po druhé světové válce. Mezi známé investory, kteří tento postup využívali i stále využívají, patří například Warren Buffet, Peter Lynch či Irving Kahn.

Úspěchy této metody byly zpočátku velké, především proto, že investoři, kteří ji byli schopni systematicky využívat, byli v menšině. To zajistilo fundamentální analýze dobrou pověst a příliv nových investorů spoléhajících se na ni, což vedlo k rozmělnění počáteční výhody. Dnes je fundamentální analýza sice široce využívána a je základem investičních strategií pro většinu institucionálních investorů, málokterý z nich však má dostatek schopností na to, aby dokázal dlouhodobě dosahovat lepších výkonů než trh. Nejčastěji používaným přístupem je snaha najít podniky, jejichž cena je nižší než fundamentální hodnota, nakoupit jejich akcie a počkat, až trh podceněnou akcii docení. Fundamentálně založení investoři ovšem často „jdou štěstí naproti“, nespolehají jen na tržní síly, ale aktivně se podílejí na řízení podniku a snaží se naplno využít jeho potenciál. Naplno se tento přístup od osmdesátých let projevil u odkupů akcií za půjčené peníze (LBO neboli Leveraged Buy-Out), kdy se pomocí metod fundamentální analýzy najde podhodnocený podnik s dobrým potenciálem, jeho akcie jsou potom skoupeny a podnik je následně stažen z trhu, načež je transformován tak, aby byla plně využita jeho kapacita.

Fundamentální analýza je a zůstane základní metodou pro oceňování podniků a investiční rozhodnutí. Ostatní analytické metody na ní jen „parazitují“, vždy předpokládají, že na trhu je někdo, kdo zná hodnotu aktiva. Zároveň však je fundamentální analýza velmi náročná na realističnost předpokladů, ze kterých vychází hodnocení podniku, a její slabinou je také tendence trhu na dlouhou dobu odchýlit cenu aktiva od jeho fundamentální hodnoty. Proto je fundamentální analýza vhodná především pro trpělivé a pečlivé investory.

Hodnota majetku vloženého do operace se dala určit jednoduše, posoudit potenciální výnosy a rizika byl však zcela jiný problém. Ze zdánlivě jednoduchého úkolu s jednoznačným výsledkem se kvůli nejistotám spojeným s oceňováním stala ruleta.

Slovník pojmů

○ Derivát (finanční derivát)

Hodnota finančního derivátu se odvíjí od hodnoty určitého podkladového aktiva. Tím může být například obligace nebo akcie. Mezi základní typy finančních derivátů patří futures, opce, swapy a forwardy.

○ SWAP

Investiční nástroj (derivátový) ve

formě nestandardizované dohody dvou stran o vzájemném nákupu a prodeji podkladového aktiva za předem stanovenou cenu s následným reverzním odkupem a prodejem k určitému okamžiku v budoucnosti.

○ Futures

Investiční nástroj (termínovaný/derivátový) ve formě standardizované

dohody dvou stran o nákupu nebo prodeji standardizovaného množství podkladového aktiva za cenu stanovenou v daném okamžiku, vypořádaném k danému budoucímu datu.

○ Opce a opční listy

Derivátový finanční nástroj, cenný papír nebo termínový kontrakt,

které představují možnost, nikoli však povinnost nákupu nebo prodeje určitého podkladového aktiva v budoucnosti v dohodnutém čase za dohodnutou cenu. Jsou to OTC nebo burzovní deriváty. Tento instrument má dvojí použití – spekulativní a zajišťovací.

KLUBOVÝ ZOOM

Text **Anita Blahušová**
Fotografie **Stanislav Černoch**

Volvo XC60, zaparkované před vchodem do Autoklubu ČR: historie automobilismu se setkává s jeho moderní podobou.

Letos již patnácté odborně-společenské setkání Dámského investičního klubu České spořitelny se odehrávalo v originální atmosféře připomínající pionýrské doby automobilismu. Přítomné dámy si mohly během akce, která se konala 13. listopadu, vychutnat výjimečné prvorepublikové prostředí Autoklubu České republiky. Pozvání bylo tentokrát určeno členkám, které s investováním teprve začínají nebo tuto možnost ještě zvažují.

Výroční večer ve stylu první republiky

Inspirativním a informacemi nabitým večerem provázela s grácií známá moderátorka Jolana Voldánová.

Romana Vlková, manažerka Dámského investičního klubu České spořitelny, přítomné dámy přivítala a připomněla už sedmiletou tradici klubu, který v současnosti čítá téměř tři tisíckovky registrovaných členek.

Odbornou část večera zahájil vtipným úvodem Pavel Kráčmar, ředitel úseku retailové distribuce investičních produktů České spořitelny.

Svími originálními šansony přítomným zpřijemnila večer Ester Kočíčková za doprovodu klavíru Luboše Nohavici.

Můžete být zcela bez starosti o své finance, pokud se rozhodnete využívat nový standard osobního bankovníctví Blue. Tuto novou komplexní službu založenou na osobním bankéři představil členkám klubu obchodní ředitel osobního bankovníctví České spořitelny Aleš Karo.

Jak nejlépe sestavit optimální investiční portfolio, se potenciální investorky dozvěděly z prezentace Tomáše Ondřeje, portfolio manažera Investiční společnosti České spořitelny.

Laura Janáčková, renomovaná psycholožka a sexuoložka, přenesla téma investování do úplně jiné roviny. Investici jako takovou totiž chápe především jako vklad ženy do sebe samé.

Členky klubu se během večera nejen dozvěděly mnoho nových odborných informací, ale především se dobře bavily.

Na závěr informačního bloku vystoupila Dagmar Sladká z Nadace České spořitelny, která uvedla dobročinný bazar Charity ČR.

Možnost využít služeb estetické kliniky BCD získala další výherkyně z řad členek klubu. Cenu jí předávala přední česká dermatoložka MUDr. Yvonne Bergerová.

Na vylosované výherkyně čekaly zajímavé ceny od partnerů večera. V tomto případě se jedná o předplatné časopisu Harper's Bazaar.

Atmosféra na koktejlu v závěru večera byla příjemná a uvolněná.

V krásném salonku Elišky Junkové se mimo jiné nacházel také informační stánek České spořitelny, kde vyškolení osobní bankéři zodpovídali nejruznější dotazy – nejen ty vztahující se k odborným prezentacím tohoto večera.

Charita České republiky vychází z křesťanských principů a nabízí pomoc lidem u nás i v zahraničí. Dárky zakoupené jejím prostřednictvím udělají radost hned několikánásobnou.

Floristické aranže ateliéru Hruška design vnášely do setkání atmosféru blížícího se adventu.

K ženám neodmyslitelně patří šperky, tentokrát v provedení partnera setkání, prodejce luxusních šperků a hodinek JK Jitka Kudláčková Jewels.

Po vyhlášení tradičního dobročinného bazaru pokračoval večer v příjemné atmosféře koktejlem, během kterého mohly dámy zhlédnout prezentace partnerů večera. Letos jimi byli: autorizovaný Volvo dealer Auto Průhonice, Léčebné lázně Jáchymov, estetická klinika BCD clinic, fitness centrum Factory Pro, prodejce luxusních šperků a hodinek JK Jitka Kudláčková Jewels, kosmetika Rice Force, specialista na diáře Boss Timer, květinový ateliér Hruška design, ruční továrna na čokoládu BONBON a časopis Harper's Bazaar.

Přednášející a hosté večera na společném snímku. Nahoře zleva Luboš Nohavica, Aleš Karo, Tomáš Ondřej, Dagmar Sladká, Pavel Kráčmar, Romana Vlková, Ester Kočíčková. V popředí Jolana Voldánová a Laura Janáčková.

Pohled na údolí
Špindlerova Mlýna
a sjezdovky na
Medvědině dýchá
klasickou horskou
atmosférou.

Adrenalinový *Špindlerův Mlýn*

Všichni znají horské letovisko Špindlerův Mlýn v Krkonoších především v zimě. Oblíbená destinace se s prvním sněhem začne plnit lidmi. V době, kdy se ještě nelyžovalo a nejezdilo auty, to však bylo naopak: město oživalo především v létě, než je sněhový příkrov učinil nedostupným. Dnes žije po celý rok a nabízí nepřehledné množství aktivit a atrakcí.

Text Klára Smolová Fotografie xy

Více než stoletý Bílý most přes řeku Labe je jedním ze symbolů města.

Na koloběžkách můžete z kopce svištět šedesátikilometrovou rychlostí.

Nejvyhledávanější krkonošské středisko nabízí sportovní vyžití v každém ročním období.

Z vířivky v hotelu Horal je okolní příroda téměř na dosah ruky.

Přehrada, přes níž se dopravíte také po laně (přemostění).

Oáza klidu: Relax zóna v hotelu Horal.

POHLED DO HISTORIE

Před sto padesáti lety, kdy se turistický ruch ve Špindlerově Mlýně teprve začínal rozvíjet, bylo hlavní sezónou léto. Ještě počátkem 19. století zdejší kraj navštěvovali především romantičtí milovníci horské přírody právě během tohoto období, v zimě bývala oblast těžko přístupná. Navíc tu byla jen skupinka roztroušených chalup. K rozvoji města jako turistického letoviska došlo až kolem roku 1850, především vybudováním solidnější vozovky podél Labe, která usnadnila přístup do střediska. Napomohl tomu Krkonošský spolek, který v roce 1880 poprvé vybudoval síť značených cest po horách, a také stoupající obliba nového sportu: jízdy na rohačkách, tehdejších saních. Ten ale záhy zcela překonala úplně jiná sportovní novinka – lyžování. Od konce 19. století tak Krkonoše ovládají hlavně „lyžníci“.

Dnes Špindlerův Mlýn permanentně obývá zhruba 1 300 obyvatel, přes hlavní zimní sezónu tento počet výrazně roste díky turistům a sezonním pracovníkům. Už tu nestojí jen pár chalup, ale přes 40 hotelů, více než 130 penzionů a dvě desítky horských bud. Středisko se pyšní třemi lyžařskými areály: Sv. Petr, Medvědin a Hromovka, které se snaží přilákat návštěvníky jak v zimě, tak i v létě.

VE ZNAMENÍ OUTDOOROVÝCH AKTIVIT

I služby ve Špindlerově Mlýně prošly velkým vývojem, a tak se v současnosti zdejší skiareál jako jediný v republice může pyšnit pěti hvězdičkami a označením premium. Sjezdové lyže tu můžete prohnat celkem na 25 a běžky dokonce na 85 kilometrech tratí. Moderní technické zasněžovací zařízení na sjezdovkách je už samozřejmostí. V nedávné době byla například rozšířena sjezdová trať na Hromovce a v Labské vybudována nová lanová dráha, která dosahuje až k Horním Mísečkám, kde je součástí snowparku i vlek určený pro snowboardisty. Na Hromovce si nově dávají dostaveníčko milovníci večerního lyžování, a to i o vánočních svátcích, dovolí-li počasí a sněhové podmínky. Sv. Petr, jehož sjezdovky jsou nejkvalitnější v celé České republice, nabízí navíc i snowpark s populární U-rampou.

Před čtyřmi lety byl také Krkonošským národním parkem povolen na několika trasách také skialpinismus. Ten sice původně provozovali hlavně vojáci při hlídání hranic, dnes je ale populárním adrenalinovým sportem. Kdo chce spojit dobrodružství s romantikou, může vyzkoušet mushing, tedy jízdu na saních tažených psím

spřežením. A nemusíte být jen pasivními účastníky, co se na nich pouze vezou – můžete je i řídit, podniknout několikadenní túru se zimním tábořením pod stanem nebo aspoň absolvovat noční vyjíždku. Pokud vás sánky baví tak jako vaše děti, je tu k dispozici sánkařská dráha nebo trochu funkovější snowtubing – což je jízda na nafukovací duši ve speciálním tobogánu.

ZE ZIMY DO LÉTA A NAOPAK

Už jste někdy střídali z luku na terč? Připravte se, že to rozhodně není tak snadné, jak to vypadá ve filmových westernech. Abyste byli schopni zasáhnout cíl tam, kde chcete, musíte být nejen zruční, ale také hodně trénovat. Když jsem to zkoušela já, bylo mi už po pár pokusech jasné, že kdybych byla na luk odkázána při lovení zvěře v divoké přírodě, umřela bych hladu. To už by mi mnohem lépe šlo lezení po skalách či ledové stěně, slaňování přehrady nebo tzv. přemostění, kdy zavěšení na kladce přejedete po visutém laně 120 metrů z jedné strany přehrady na druhou. A jestli si myslíte, že tyto aktivity jsou jen na léto, nenechte se mýlit: dají se provozovat po celý rok.

Šplhání všeho druhu je v Krkonoších vůbec oblíbené. Aby taky ne, patří k horám. Kromě

TOP RELAX

Centrum Špindlerova Mlýna: železobetonový Bílý most nahradil v roce 1911 původní dřevěný.

Hromovka láká především zkušené sjezdaře svou dlouhou členitou tratí a večerním lyžováním.

Skiareál nabízí desítky kilometrů udržovaných běžeckých tratí.

Modrá zklidňuje – bazén v hotelu Harmony Club.

Wellness hotel Harmony Club se nachází přímo na sjezdovce skiareálu Medvědin.

adventure parku téměř v centru Špindlerova Mlýna, který nabízí například obří houpačku navozující stav beztlíže či unikátní bungee-trampolínu, můžete vyrazit také do lanového parku v Janských Lázních otestovat svoji odvahu na velkém okruhu při jízdě ze stromu na strom na saních či na kole nebo při seskoku z dvanáctimetrové výšky. To lanové centrum Katika Miti ve Dvoře Králové se nachází přímo v areálu zoologické zahrady, a tak se vám naskytne jedinečný pohled na exotická zvířata z výšky, ze stezky v korunách stromů.

I bez sněhu si na horách můžete užít jízdu z kopce dolů. Co třeba desetikilometrový sjezd od Špindlerovy boudy dolů k lyžařskému stadionu Medvědin? Na první pohled se to nezdá, ale sjezd na silniční koloběžce je vážně adrenalin. Jedete

v průměru 20 až 30 kilometrů za hodinu, ale můžete svištět až dvojnásobně rychleji! A to už máte co dělat, abyste udrželi rovnováhu! Kdo zvolí jízdu z Medvědina dolů po lesních stezkách, ten si adrenalinu užije určitě ještě mnohem více. A ty výhledy!

NĚCO PRO KAŽDĚHO

Sjezdy na terénních koloběžkách jsou jenom malou ukázkou toho, co se dá od jara do podzimu ve Špindlerově Mlýně dělat. Výjezdy na horských kolech jsou už dnes samozřejmostí, tak co posunout hranice zase trochu dál a zkusit si třeba sjezd na bobové dráze, zorbing nebo pohled na svět z výšky letadla či paraglidingového křídla? Večer si můžete nechat znavené údy namasírovat a uvolnit se v sauně a v bazénu. Wellness centrum má dnes už každý druhý

hotel, případně lze navštívit moderní aquacentrum.

Špindlerův Mlýn je ideální i pro trávení víkendů. Samo město návštěvníkům nabízí řadu akcí pro děti i dospělé, za nimiž se stojí za to do hor vypravit. V červenci například populární pohádkový den se strašidly zvaný Mlynářovy toulky, v září přehlídku a soutěž o nejlepší draky Drakiádu. V prosinci zde probíhá Banff festival outdoorových filmů, na únor se chystá 23. ročník Krkonošské 70, závodu v běhu na lyžích... Špindlerův Mlýn žije po celý rok a vybere si každý – sportovci, dobrodruzi i romantičtí povaleči. Zimní sezona sice sotva začala, ale prozíraví již přemýšlejí, kam se vypraví na tu letní. A vzhledem k tomu, že mnoho lidí volí i trávení letní dovolené v tuzemsku, možná vaše volba padne tentokrát právě na Špindlerův Mlýn a Krkonoše.

Tipy v okolí

Outdooroví odborníci

V zimě vás a vaše děti naučí lyžovat či jezdit na snowboardu a půjčí vám vybavení, v létě můžete pod jejich dozorem slaňovat, pronajmout si kola, koloběžky, terénní tříkolky a čtyřkolky a další potřeby pro aktivní odpočinek. A nejen to. S jejich pomocí se během svého pobytu opravdu nebudete nudit, zajistí vám program podle vašich představ a peněženky. Kdo? Outdoorové agentury Yellow Point a SkolMax, které ve Špindlerově Mlýně nabízejí své služby po celý rok.

Kokosy na sněhu

Kousek nad centrem Špindlerova Mlýna se nachází bobová dráha Happy World, která je v provozu 365 dní v roce (jen při vlhku a náledí může být

někdy uzavřena). Dráha dlouhá 1,4 km nabízí zážitek z jízdy uprostřed krásné krajiny s panoramatem Krkonoš, o adrenalin se postará dvaadvacet zatáček, pět jumpů a tři tunely. Boby mohou na nerezové dráze vyvinout rychlost až 65 km/h, ale jelikož ji regulujete sami brzdou pákou, je na vás, jak rychle pojedete. Jízda na bobové dráze je vhodná pro všechny

věkové kategorie, ale děti do osmi let mohou jet jen v doprovodu rodičů.

Svět z ptáčích perspektivy

Z kopce se kocháte pohledem dolů do údolí, ale chcete-li si stejně tak dobře prohlédnout i samotný kopec, musíte se vznést do oblak. V okolí „Špindlu“ se vám nabízejí dvě možnosti: paragliding a letadlo. Opět záleží na tom, zda jste spíše sportovně založení, nebo je vám milejší pohodlí. Paragliding včetně kurzů či tandemu vám zajistí agentura Yellow Point přímo ve městě. V ceně osmiminutového (okolo hodiny s celou přípravou) skoku je pochopitelně vybavení, doprava a instruktor, na vyhlídkový let letadlem si musíte zajet do Vrchlabí na letiště. Novinkou v nabídce jsou také lety

dvou- až čtyřmístným vrtulníkem s programem na míru. Létá se jak v zimě, tak v létě.

Ubytování

Kdo má rád luxus, měl by se ubytovat v hotelu Harmony Club. Nachází se pouhých deset minut chůze od centra, kousek od bobové dráhy a lanového parku, a má svoji vlastní krátkou sjezdovku. Jeho součástí je velkolepé wellness centrum, vstup do něj je v ceně ubytování. Od dubna do října jsou navíc v ceně i dvě hodiny v saunovém světě s pěti druhy saun. Areál hotelu je veliký a nabízí mj. dvě moderní kryté tenisové haly, squash, golfový simulátor, dvě bowlingové dráhy s barem, stolní tenis, fitness a dokonce i unikátní sportovní střelnici.

Sezonní menu

Text **Pavlna Zelníčková** Fotografie **archiv**

Cena Floccus za rok 2014

Nadace České spořitelny se rozhodla ocenit jednotlivce i organizace pomáhající lidem na okraji společnosti. Do listopadu proto sbírala nominace a na konci ledna 2015 udělí na slavnostním večeru historicky první Cenu Floccus. „V České republice pracuje bezpočet organizací i jednotlivců, kteří se, stejně jako Nadace České spořitelny, věnují pomoci lidem vyloučeným ze společnosti. Jsme přesvědčeni, že je užitečné a pro Česko potřebné takové lidi ocenit. Proto přicházíme s Cenou Floccus,“ vysvětluje Klára Gajdušková, předsedkyně správní rady Nadace ČS a ředitelka komunikace a CSR České spořitelny. Ambasadory ceny se stali velvyslanec Rakouské republiky Ferdinand Trauttmansdorff a ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová. Symbolem ceny jsou chomáče chmýří pampelišek (floccus znamená v latině chomáč), které jsou křehké, ale zároveň odolné a životaschopné. Přesně to jsou vlastnosti, které se pojí s aktivitami, jež podnikají organizace a osoby na podporu potřebných. K ocenění se váže i finanční odměna – sto tisíc korun pro organizaci a padesát tisíc pro jednotlivce.

<http://floccus.nadacecs.cz>

ŽIVOT 90
pro seniory a jejich blízké
www.zivot90.cz

Penzijní společnost ČS slaví darem

Česká spořitelna – penzijní společnost (ČSPS), která spravuje majetek více než jednoho milionu klientů, slaví na konci roku 2014 své 20. narozeniny. Oslava jubilea však tentokrát nezůstane „jen v rodině“. Penzijní společnost se zavázala za každé do konce roku nově založené doplňkové penzijní spoření darovat 20 Kč spolku Život 90, který je dlouhodobým partnerem Nadace České spořitelny.

Vybrané peníze podpoří konkrétní projekt Tísňové péče, jehož hlavním cílem je ochránit zdraví seniorů a zdravotně postižených osob. Smyslem podpory Nadace ČS je zajistit dostupnost a provoz této služby ve všech regionech ČR (nyní se tísnivá péče stará o 1 200 seniorů ve 13 krajích ČR). Tísnivá péče Života 90 je nejdříve fungující a nejkomplexnější službou svého druhu v České republice a už od roku 1992 pomáhá svým uživatelům žít i ve vysokém věku plnohodnotně, beze strachu a ve vlastním prostředí.

Příručka pro začínající investory

Den co den posloucháme v médiích, jak oslabil dolar vůči euru, jak zlato dosáhlo historických maxim a následně se opět propadlo či jak akcie konkrétní firmy rostou či klesají.

Neustále tedy sledujeme nějaký pohyb cen v čase – někdo při tom vydělá pěknou řádku peněz, jiný naopak o velké jmění přijde. Každý by však chtěl patřit do té první, tj. ziskové skupiny. Jak na to jít, se pokoušejí vysvětlit autoři této publikace, kteří v jednotlivých kapitolách pootevírají dveře do světa obchodování na burzovních trzích.

Petr Tmej, Romana Křížová: Příručka úspěšného obchodování na komoditních trzích. Argo, 2014.

Svátek kvalitního jídla

Porevoluční trend fastfoodů bohudík postupně zahání na útek sílící důraz na kvalitu a vytříbenost – potravin, přípravy i samotného prožitku konzumace a stolování, které se ve výsledku mohou stát součástí životního stylu. Nejlepší gastronomičtí z celé republiky se každoročně zapojují do prestižního Grand Restaurant Festivalu. Gurmáni a gurmeti tak mají i letos možnost za zvýhodněné „festivalové“ ceny potěšit své chuťové pohárky vybranými specialitami nejzajímavějších restaurací z publikace Maurerův výběr Grand Restaurant 2015. Šestý ročník festivalu proběhne od 15. ledna do 28. února v 85 vybraných podnicích po celé republice. Základní ochutnávku, dvouchodovou nebo tříchodovou degustaci, můžete vybírat ze tří druhů menu: Gastronom, Inspirace či Terroir.

www.grandrestaurantfestival.cz

GO / REGIONTOUR 2015

Může se zdát, že je na to ještě brzy, ale zima je příhodným časem pro úvahy nad (nejen) letní dovolenou. Zorientovat se v nabídce cestovních kancelář, zjistit, zda je lepší moře, nebo lázně, porovnat zkušenosti velkých turistických center s hotelovými komplexy s výhodami malebných městeček a soukromých penzionů – to vše můžete v lednu na brněnském výstavišti. Mezinárodní veletrh průmyslu cestovního ruchu, již tradičně spojený s veletrhem turistických možností v regionech Regiontour, představí jak firmy činné v oblasti turistického ruchu (od cestovních agentur až po pojišťovací společnosti), tak samy destinace a zajímavé kulturní památky. Proč si dovolenou nevybrat v klidu a s předstihem?

15.–18. ledna 2015, Brno, BVV

Podpořte dobrou věc

Kalendář Proměny 2015, který vzniká na podporu projektů Nadace Archa Chantal, vychází již šesté. Jeho autoři, fotograf Petr Kurečka a režisér Marek Škarpa, se tentokrát vracejí zpět ke kořenům a dvanáct českých osobností ze světa šoubyznysu proměnili v nejzajímavější osobnosti napříč světovými dějinami. Kromě Chantal Poulain jsou to Simona Babčáková, Karel Dobrý, Lenka Filipová, Boris Hybner, Michael Kocáb, Tereza Kostková, Bolek Polívka, Regina Rázlová, Luba Skořepová, Simona Stašová a Milan Šteindler. Koupí kalendáře podpoříte nadaci Archa Chantal, která se snaží zlepšovat prostředí dětských zdravotnických zařízení.

Kulturní tipy

Novoroční koncert Štefana Kocána a Simona Keenlysidea pod patronací Erste Corporate Banking je ideální příležitostí pro příjemně strávený večer.

Lednoví muži

Slavnostní atmosféra svátečních dní vytáhne na koncert i ty, kteří jinak celý rok sedí doma. Ať už je to váš případ, nebo produkci vážné hudby navštěvujete pravidelně, novoroční koncert Simona Keenlysidea a Štefana Kocána pod patronací Erste Corporate Banking je ideální příležitostí pro příjemně strávený večer. Světově proslulý britský barytonista spojí své síly s talentovaným slovenským basistou v zajímavém projektu nazvaném Mozart vs. Verdi. Utkají se v něm například jako neodolatelný prostopášník Don Giovanni a hrozivý mstitel Komtur, aby se znovu sešli jako nešťastný šašek Rigoletto a nájemný vrah Sparafucile... Keenlyside je jedním z nejžádanějších britských pěvců, ke stejné světové špičce patří i charizmatický Štefan Kocán; oba pokořili většinu světových koncertních pódii a operních scén, od Metropolitní po La Scalu. Na jejich společném lednovém představení je doprovodí PFK – Prague Philharmonia pod vedením Rastislava Štúra.

27. ledna, Praha, Obecní dům

Fragile – křehká krása hlasu

Za léta působení na domovské i mezinárodní scéně se z pěveckého uskupení populárních slovenských osobností, vystupujících tzv. a cappella, pomalu stal fenomén. Jejich interpretace známých rockových, popových a jazzových hitů, jimiž se proslavily hvězdy jako Sting, Stevie Wonder, Billy Joel, Tina Turner a desítky dalších, zpestřují tematickými výběry, například vánočních songů a koled. Na svá vystoupení je jako hosty zvou různé celebrity – Richard Müller s nimi dokonce nahrál celé album Hlasy. Na přelomu letošního a následujícího roku se za nimi můžete vypravit na nedaleké Slovensko: je jen na vás, jestli zvolíte vánoční atmosféru, nebo si počkáte na první měsíce nového roku, zážitek je zaručen.

20. prosince Vrútky; 21. prosince Košice; 19.–20. ledna 2015 Bratislava; 15. února 2015 Banská

Bystrica

Z pěveckého uskupení populárních slovenských osobností, vystupujících tzv. a cappella, se pomalu stává fenomén.

Miró v Albertině

Joan Miró patří svými nápaditými motivy k nejpobornějšímu umělcům 20. století. Vídeňské muzeum umění Albertina, které ve svých útrobách ukrývá jednu z nejvýznamnějších a nejobsáhlejších grafických sbírek světa, věnuje tomuto katalánskému malíři vlastní výstavu. Prostřednictvím asi stovky obrazů, kreseb a objektů usilují její kurátoři o vyzvednutí poetické kvality slavného surrealisty. Obrazy Joana Miróa jsou charakterizovány lehkostí a spontánností. Na svět nahlíží s bezstarostnou, téměř dětskou fascinací. Jeho bezchybný obrazový jazyk je stejně tak kouzelný jako univerzální. Měsíce, hvězdy a komety, oři a hmyz, ptáci a ženy obývají jeho obrazy a patří k nejrozeznatelnějším prvkům jeho umění.

do 11. ledna 2015, Vídeň, Albertina

Dagmar Hochová 1926/2012

Je asi málo žen fotografek, které by si veřejnost oblíbila v takové míře jako Dagmar Hochovou. Přestože je dnes vnímána převážně jako fotografka dětí, je tento pohled na její tvorbu zkršený. Fotografický archiv Dagmar Hochové, který Moravská galerie získala v roce 2013 do svého vlastnictví a od prosince představí veřejnosti, ukazuje osobnost autorky a její dílo mnohem komplexněji. Významná část snímků je zaměřena na události kulturně-politického rázu, na intelektuální a umělecké elity, tematiku spjatou s národní identitou nebo na zlomové okamžiky naší historie.

19. prosince 2014 – 29. března 2015, Brno, Uměleckoprůmyslové muzeum

Czech Grand Design 2014

Zajímáte se o užité umění a design? Chcete vědět, co nového vymysleli slavní i méně známí designéři, renomované firmy či začínající mladí umělci v roce 2014? Jak moc se váš osobní vkus shoduje, či naopak míjí s názory odborníků? Všechny tyto otázky budou zodpovězeny 14. března na slavnostním večeru ve Stavovském divadle, na němž budou již podeváté (i letos je generálním partnerem Erste Premier) slavnostně rozdány ceny Czech Grand Design. Vyhlášení vítězů a předání cen bude přímým přenosem od 20.20 hodin vysílat Česká televize na stanici ČT Art. Od 28. ledna do 29. března si můžete v Národním technickém muzeu prohlédnout jednotlivé nominované kousky a v prostorách Window Galerie České spořitelny v Rytířské ulici pak vítězné dílo kategorie Objev roku.

www.czechgranddesign.cz,
www.facebook.com/CzechGrandDesign

Představitelka Lily Harrison Chantal Poullain sklízí chválu nejen od diváků, ale i od kritiků.

Čínská armáda vstoupila do Prahy

V listopadu byla v Křížkové pavilonu otevřena impozantní výstava nabízející dosud nejrozsáhlejší rekonstrukci proslulého mauzolea prvního čínského císaře, které je považováno za osmý div světa a jeden z největších archeologických objevů 20. století. Expozice je putovní a svou cestu zahajuje právě v naší metropoli. Císař Čchin (původně Čeng), první vládce dynastie Čchin (3. tisíciletí př. Kr.) jako první sjednotil Čínu, zavedl jednotnou měnu i znaky písma. Stavba jeho hrobky trvala celých 36 let a na jejím vzniku se podílelo přes 720 tisíc dělníků. Mauzoleum bylo objeveno náhodně při výkopu studny v roce 1974 třemi farmáři a celková plocha areálu zabírá přes 56 km². Jeho neznámější částí jsou tři podzemní jámy, v nichž se nalézá vojsko vyrobené z terakotové hlíny čítající 8 tisíc vojáků, 150 válečných vozů a 670 koní. Skutečná císařova hrobka nebyla z důvodu obav archeologů o její poškození dosud odkryta a v roce 1987 byla zařazena na seznam Unesco.

do 8. února 2015, Praha, Výstaviště

Impozantní výstava nabízí dosud nejrozsáhlejší rekonstrukci proslulého mauzolea prvního čínského císaře.

This Place

Světová premiéra monumentálního uměleckého projektu This Place představuje práce dvanácti světových fotografů a jejich pohled na Izrael – jeho historii, geografii, obyvatele, každodenní život a význam, který tato země má pro zbytek světa. Projekt inicioval fotograf Frédéric Brenner v roce 2006, jenž pozval jedenáct světově uznávaných kolegů, aby společně s ním dlouhodobě zkoumali Izrael a Západní břeh Jordánu a ztvárnili jej nejen jako místo, ale i jako metaforu. Výsledný výběr z tisíců fotografií tvoří mnohovrstevnatý a mozaikovitý portrét tohoto významného místa se všemi jeho trhlinami a paradoxy. Výstava bude v Centru DOX k vidění do března 2015, potom poputuje do Tel Avivu a Spojených států. V rámci projektu This Place vycházejí také knihy: dvanáct monografií zúčastněných umělců a katalog k výstavě.

do 2. března 2015, Praha, DOX

Šest tanečních lekcí v šesti týdnech

Dojmná komedie Richarda Alfieriho, která na prknech Ungeltu patří k nejuspěšnějším hrám, staví především na inteligentních a vtipných dialogích, ale také na pohybových dovednostech hlavních představitelů. Vítěz známé televizní taneční soutěže celebrit Star Dance Pavel Kříž je v roli učitele tance Michaela Minettiho, sentimentálního cynika ve středním věku, velmi přesvědčivý. V kontrastu k obhroublému, ale citlivému Michaelovi stojí jeho „zaměstnavatelka“, madame Lily Harrison, která si jej najala, aby ji naučil swing, tango, valčík, foxtrot, ča-ču a moderní tanec. Její představitelka Chantal Poullain sklízí chválu nejen od diváků, ale i od kritiků: „Svoji stárnoucí dámu, poněkud moralistní vdovu po baptistickém knězi, vyzbrojila mnohými neduhů stáří. Ačkoli se posléze musí přiznat, že dovede tančit výborně, její postava je po celou dobu v jisté strnulosti, v mírném předklonu a úžasná je i hereččina práce s gestikulací a s podivnou napjatostí rukou. Stáří jako takové ovšem ani v náznaku nekarikuje, její Lily působí nadměru věrohodně a divák si této výtečné herečké práce všimne de facto až po skončení představení.“ Roli navíc Poullain zvyrazňuje svojí charakteristickou intonací cizinky, která však nedráásá uši, ale naopak komediálnost situace ještě podtrhuje.

Praha, Divadlo Ungelt

Text **Jaroslav Kropáček**, Česká spořitelna Fotografie **Libor Špaček**

Výše úrokových sazeb na depozitních produktech našich bankovních domů je stále i mediálně frekventovaným tématem. O vyjasnění situace, srovnání přístupu takzvaných malých i tradičních bank a názor, kam se sazby mohou v budoucnu ubírat, jsme požádali **Viktora Kotlána**, ředitele útvaru Řízení aktiv a pasiv finanční skupiny České spořitelny.

Nespořit, utrácet, půjčovat?

Z čeho pramení stávající nízké úrokové sazby u všech bankovních produktů? Nejde jen o spoření, historicky nízké sazby jsou i například u hypoték.

Je to tak – nyní je možné půjčit si za rekordně nízké sazby. Hypotéky s fixací sazby na deset let jsou nyní k máni okolo dvou procent, což je historicky nejvýhodnější situace. Výše sazeb nastavují centrální banky. Ty drží téměř nulové úroky, aby podpořily růst ekonomik a inflace. Kromě toho využívají i nestandardní nástroje, jako jsou nákupy cenných papírů na trhu nebo u nás devizové intervence.

Zmiňuješ intervence na oslabení koruny nad úroveň 27 korun za euro. Jaká je tam souvislost s výší úrokových sazeb?

ČNB „tiskne“ a prodává korunu a za ně nakupuje eura, čímž dosáhla cíleného oslabení kurzu naší měny. Takto se do oběhu dostalo nově přes 200 miliard korun. Tyto peníze zůstávají v naší ekonomice. Banky za ně nakupují dluhopisy, což vede k růstu jejich cen a poklesu výnosů. Poté, co ČNB snížila krátkodobé sazby prakticky na nulu, jsou devizové intervence dalším kanálem ke snížení dlouhodobých sazeb. Většinou se zmiňuje jen vliv intervencí na kurz koruny, ve skutečnosti je zde ale velmi významný dopad na výši výnosů dluhopisů.

A jak souvisejí výnosy dluhopisů se sazbami komerčních bank na depozitních nebo úvěrových produktech?

Český bankovní sektor funguje dlouhodobě s přebytkem likvidity, v systému je více vkladů než úvěrů. Banky proto za volné peníze nakupují státní a jiné dluhopisy. Výnos z těchto cenných papírů je pro ně vodítkem pro nastavení úročení u ostatních

produktů – jak na straně depozit, tak u úvěrů. Je zde prostě jasná vazba mezi finančním a bankovním trhem.

A jak se výnosy státních dluhopisů vyvíjejí?

Bez nadsázky lze říci, že trh překvapuje i nejtrlejší finanční specialisty. Výnos pětiletého dluhopisu české vlády dělal před rokem přibližně dvě procenta. Nyní je desetkrát nižší – na úrovni kolem 0,2 procenta. Stejně nízké sazby jsou v Evropě pouze v Německu. Na jedné straně tedy můžeme být hrdí na to, že finanční trh hodnotí bonitu české vlády stejně jako německé. Na druhé straně nezastírám, že rekordně nízké sazby jsou pro banky velkou výzvou.

To tedy znamená, že banky umísťují přebytečnou likviditu na pět let za 0,2 procenta?

Ano, je to tak. Zde ale příběh nekončí. Banky totiž platí povinné příspěvek do fondu pojištění vkladů a ten je ve výši 0,16 procenta z téměř všech depozit. To znamená, že když klientovi banka zaplatí na pětiletém termínovém účtu 0,2 procenta a za ty peníze nakoupí státní dluhopisy, tak ve skutečnosti není „na nule“. Reálně prodělává 0,16 procenta.

Jak je tedy možné, že některé banky platí na spořicíh účtech i více než jedno procento?

Je fér říci, že banky samozřejmě likviditu umísťují primárně do úvěrů. A tam jsou sazby vyšší, u hypoték kolem rekordních 2 procent. K tomu je potřeba dodat důležitou věc. Úvěry jsou samozřejmě rizikovější než státní dluhopisy. Čím vyšší úročení, tím vyšší riziko. Ne všechny banky mají v průměru stejné bonitní dlužníky, některé poskytují relativně „divoké“ půjčky.

Díky nesmyslné regulaci EU se ale střadatelé do výše 100 tisíc eur nemusejí o rizikovost bankovních úvěrů vůbec zajímat. Regulace ve jménu nákupu voličských hlasů potlačuje základní ekonomickou logiku. Stabilní banka s více než stoletou historií je v očích klienta díky stoprocentnímu pojištění vkladů (do zmíněných přibližně 2,7 milionu korun) na první pohled stejně bezpečná jako malinká kempelička s „garážovým“ managementem a několikaměsíční historií.

Jaký je rozdíl mezi úročením na běžných a spořicíh účtech?

Souvisí to s rozdílnou rolí těchto produktů. Od běžných účtů klienti očekávají možnost realizace bezpečných převodů, transakcí. Od spořicíh účtů čekají naopak zhodnocení vkladu a jsou za to ochotni podstoupit možnost relativně omezeného počtu transakcí. Stabilní peníze mohou banky lépe zhodnocovat a o tyto výnosy se potom podělit s klienty. Jak jsem ale říkal, výnosy klesají a s tím klesá rychle i úročení na spořicíh účtech.

Jak bys tedy doporučoval spořit?

Radil bych finance co nejvíce rozložit – část úspor držet v penězích, část v méně likvidních investicích. Určitě se mi osobně osvědčilo pravidelné investování prostřednictvím podílových fondů. Snažím se využívat i státem podporované produkty a dlouhodobě sázím i na akcie. V hledáčku mám rovněž realitní fondy. Pravdou ale je, že stávající doba přeje spíše tomu, kdo si chce peníze půjčit, než spoření. Toto je přesně záměr centrálních bank popisovaný v úvodu: aby lidé nespořili – aby utráceli, půjčovali si, a tím pomohli rozjet ekonomický růst a vrátit inflaci k normálním hodnotám.

Záměrem centrálních bank je, aby lidé nespořili – aby utráceli, půjčovali si, a tím pomohli rozjet ekonomický růst a vrátit inflaci k normálním hodnotám.

HOTEL IMPERIAL

Spa & Health Club

Tešíme se na Vás...

...užijte si špičkovou kvalitu
léčebných a wellness programů
hotelu Imperial v Karlových Varech

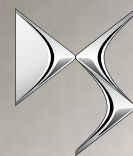
Hotel Imperial****superior • Libušina 1212/18, 360 01 Karlovy Vary •
e-mail: reservation@spa-hotel-imperial.cz • tel.: +420 353 203 113 •
www.spa-hotel-imperial.cz/lady

Stylový hostitel od roku 1912

www.citroen.cz

CITROËN doporučuje TOTAL

DESIGN A TECHNOLOGIE

Modelka: Simona Krainová
Fotograf: Branislav Šimončík

A handwritten signature in black ink, likely belonging to the model Simona Krainová.

DS 4

CRÉATIVE TECHNOLOGIE

